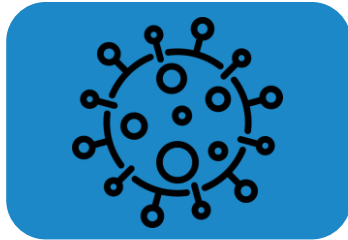

Sociale impact corona in cijfers

Juni 2021

Inhoudsopgave

Inleiding

Epidemie

Bevolking

Sociaal en
welzijn

Veiligheid

Economie

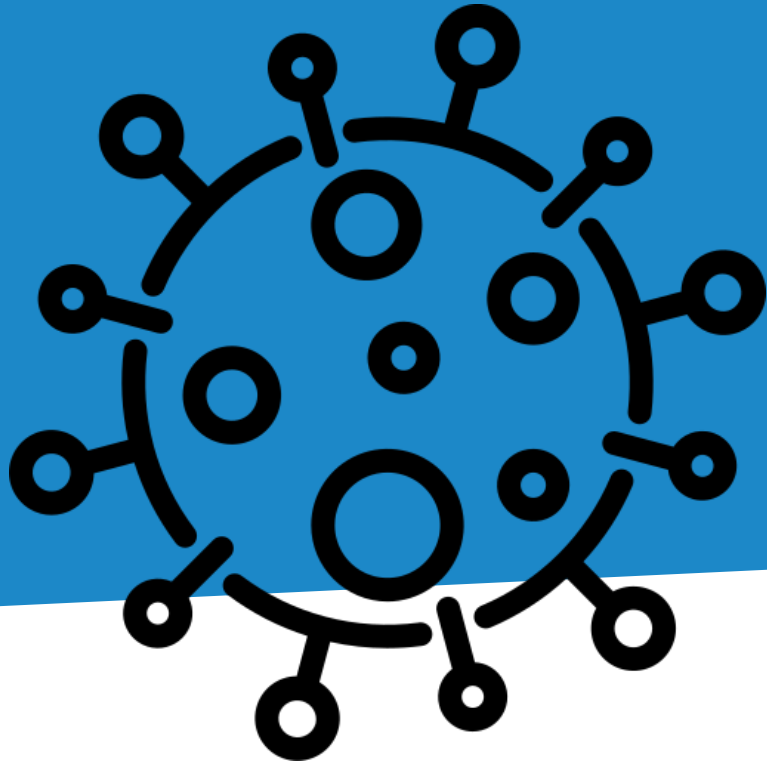
Werk en
inkomen

Verantwoording

Inleiding

De gezondheids crisis door het coronavirus heeft een economische en sociale crisis tot gevolg. Dit is zichtbaar en voelbaar in de stad en maakt dat de gemeente Leiden in de laatste maanden van 2020 is gestart is met het in beeld brengen van de *social impact* van corona op de mensen en de stad, om hier gericht mee aan de slag te gaan. Dit heeft tot doel de maatschappelijke en economische effecten van de coronacrisis zoveel mogelijk te beperken, ten behoeve van een zo gunstig mogelijke uitkomst in de welvaart en het welbevinden van de inwoners en de stad.

Deze Leidse rapportage over de *social impact* van het coronavirus en het effect van de maatregelen draagt daaraan bij. Hiermee geven we cijfermatig inzicht in de effecten van het virus en de genomen maatregelen op de Leidse samenleving, de welvaart en het welbevinden van de mensen in de stad. We proberen zoveel mogelijk actuele informatie in beeld te brengen en maken een vergelijk met voorgaande periodes. Zodra we voldoende nieuwe of aanvullende informatie beschikbaar hebben volgt een nieuwe versie van deze publicatie. Daarbij volgen we ook de ontwikkeling van een landelijk dashboard over de *social impact* van corona, waar vanuit de VNG aan wordt gewerkt. Zo levert de Leidse *social impact* rapportage een bijdrage aan de verdere aanpak van de gemeente Leiden, om te zorgen dat we zo goed mogelijk uit deze crisis kunnen komen. Dit is de derde versie van monitor.

Epidemie

[Coronaslachtoffers](#)

[Burgerpanel: mentale gezondheid](#)

[Burgerpanel: leefstijl](#)

[Vaccinatiegraad](#)

Coronaslachtoffers

In Leiden relatief minder coronaslachtoffers dan gemiddeld

Van begin maart 2020 tot en met 25 mei 2021 zijn er ruim 10 duizend bevestigde besmettingen met het corona-virus bij Leidenaren geconstateerd. In dezelfde periode gaat het om 131 ziekenhuisopnames en 70 Leidenaren die zijn overleden aan het coronavirus.

Als deze cijfers worden vergeleken met het Nederlands gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Zuid-Holland zijn er onder Leidenaren relatief wat minder coronaslachtoffers. Dit kan te maken hebben met dat er in Leiden relatief wat meer jongeren en hoogopgeleiden wonen.

Tot nu toe in Leiden:

25 mei 2021

“10348 bevestigde besmettingen”

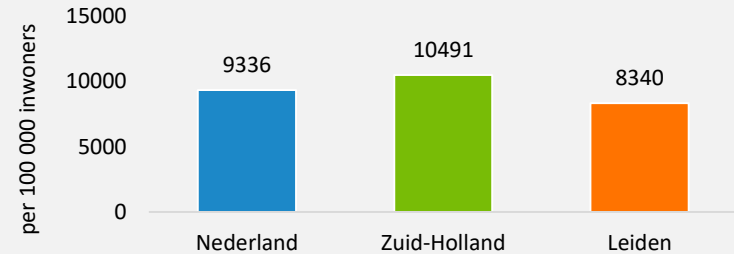

“131 gemelde ziekenhuisopnames”

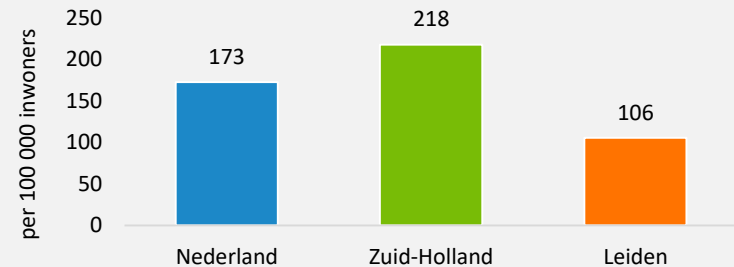

“70 overleden patiënten”

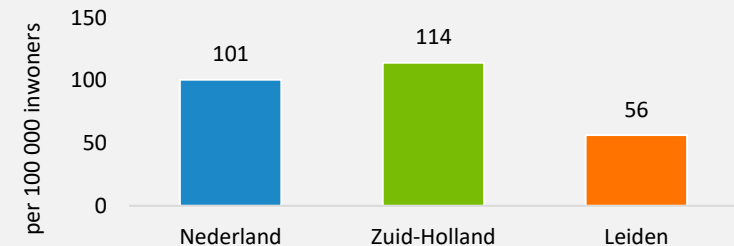
Bevestigde besmettingen, per 25 mei 2021

Gemelde ziekenhuisopnames, per 25 mei 2021

Overleden patiënten, per 25 mei 2021

Bron: Statistieken over het Coronavirus en COVID-19: [Allecijfers.nl](https://allecijfers.nl)

Burgerpanel: mentale gezondheid

In Leiden e.o. relatief veel inwoners met stress en slaapproblemen

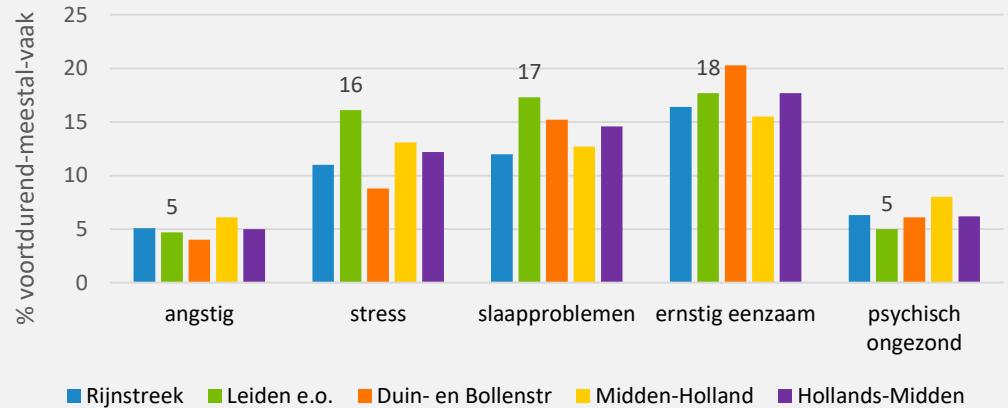
In opdracht van het ministerie van VWS heeft het RIVM samen met de GGD-en onderzoek gedaan naar de invloed van de corona en de bijbehorende maatregelen op het dagelijks leven van mensen. Het gaat onder meer over (mentale) gezondheid en leefstijl van de inwoners van de regio.

Het valt op dat bij de meest recente meting (begin mei 2021) ten opzichte van de rest van Hollands-Midden relatief veel inwoners van Leiden e.o. aangeven problemen te hebben met de mentale gezondheid. 16 procent geeft aan stress te ervaren en 17 procent heeft slaapproblemen.

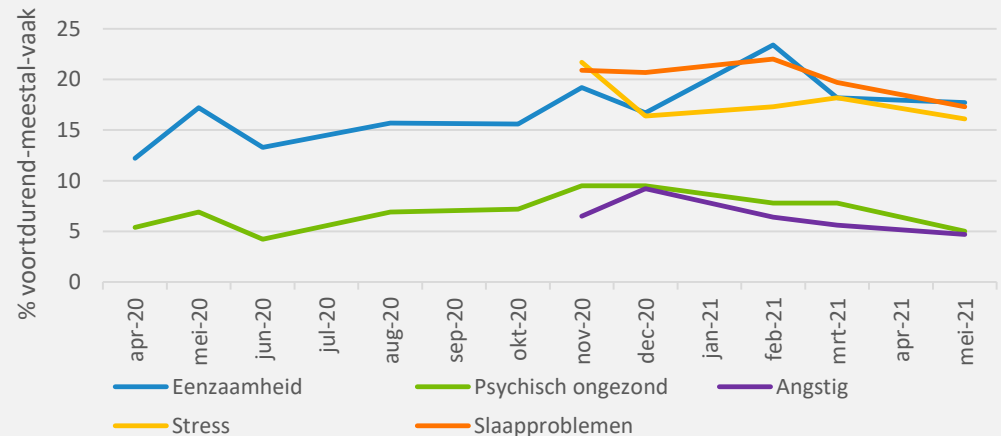
Als naar de ontwikkeling wordt gekeken tijdens de coronacrisis neemt het aandeel inwoners dat zich eenzaam of psychisch ongezond voelt eerst geleidelijk toe om de laatste maanden weer wat af te nemen.

Het aandeel inwoners dat gevoelens van stress of angst ervaart of slaapproblemen heeft blijft vanaf eind vorig jaar redelijk stabiel.

Mentale gezondheid afgelopen week, 5-9 mei 2021

Ontwikkeling mentale gezondheid Leiden e.o.

Bron: Resultaten Burgerpanel onderzoek: [RIVM en GGDHM](#)

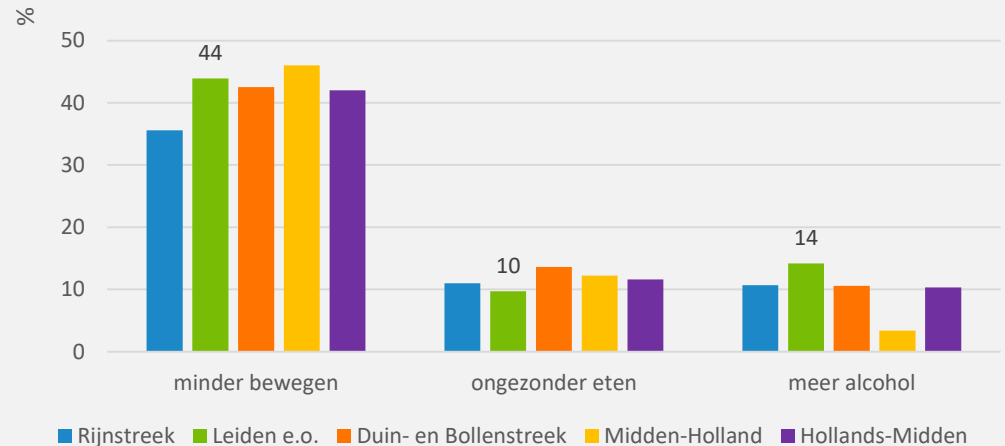
Burgerpanel: leefstijl

Bijna helft Leidenaren beweegt minder dan voor coronacrisis

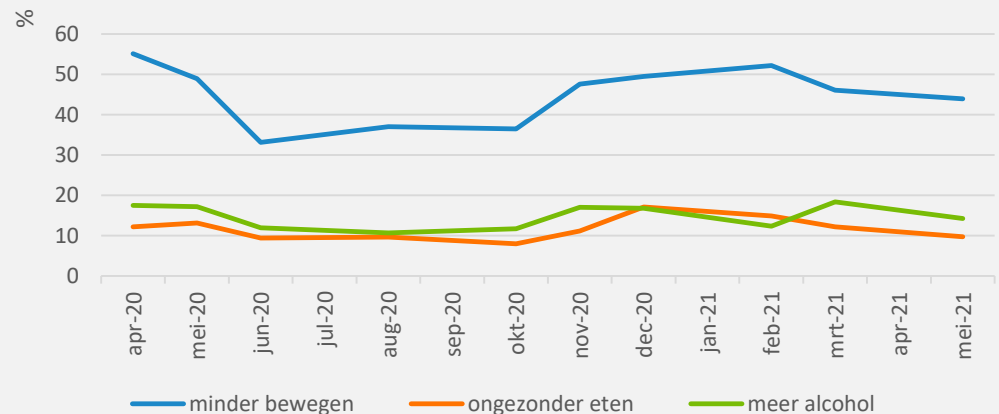
Er worden aan de respondenten van het burgerpanel ook vragen gesteld over de veranderingen in leefstijl ten opzichte van de vóór coronacrisis. Daaruit blijkt dat mensen vooral minder zijn gaan bewegen. Bijna de helft van de inwoners van Leiden e.o. beweegt begin mei 2021 minder dan voor corona. Dit zijn ook relatief net iets meer mensen dan in de rest van Hollands-Midden. Verder geeft iets 10 procent aan ongezonder te eten. Ook zijn, ten opzichte van de rest van de regio, in Leiden e.o. relatief wat meer mensen meer alcohol gaan drinken. Eind maart 2021 geeft 14 procent van de ondervraagden aan meer te drinken.

Het valt op dat de leefstijl veranderingen samenhangen met de zwaarte van de coronamaatregelen. Dit is vooral het geval voor de mate van bewegen. Ten tijde van de lockdowns in het voorjaar van 2020 en vanaf eind 2020 geven meer mensen aan minder te bewegen. Voor ongezonder eten en meer alcohol drinken geldt dit in mindere mate.

Leefstijl afgelopen week vergeleken met vóór corona, 5-9 mei 2021

Ontwikkeling leefstijl vergeleken met vóór corona Leiden e.o.

Bron: Resultaten Burgerpanel onderzoek: [RIVM en GGDHM](#)

Vaccinatiegraad

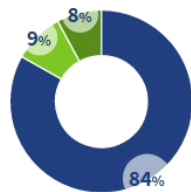
Wat lagere vaccinatiegraad onder 65-plussers in Leiden Zuidwest en Leiden Noord

De kaart hiernaast geeft een overzicht van het percentage ouderen (65-plussers) per 4-cijferige postcode in Leiden dat minimaal één vaccinatie heeft gehad. In Leiden is de vaccinatiegraad onder de ouderen relatief lager in Leiden Zuidwest (2321 en 2324) en in Leiden Noord (2315 en 2315). Opvallend is ook het lage percentage in het noordelijke deel van het centrum van Leiden. De postcode 2333 kent een percentage van meer dan 100 procent wat waarschijnlijk een registratie-effect is omdat daar het LUMC zit.

NB. Deze cijfers zijn een indicatie omdat het uitsluitend de 65-plussers betreft die via de GGD zijn gevaccineerd. Gegevens over vaccinaties via de huisarts of een zorginstelling ontbreken.

Uit het burgerpanel onderzoek blijkt dat van de ondervraagden in Hollands Midden 84 procent zich wil laten vaccineren. Een derde is nog wel bang voor de lange termijn effecten en ruim een kwart is bang voor mogelijke bijwerkingen.

Bereidheid vaccineren indien uitnodiging

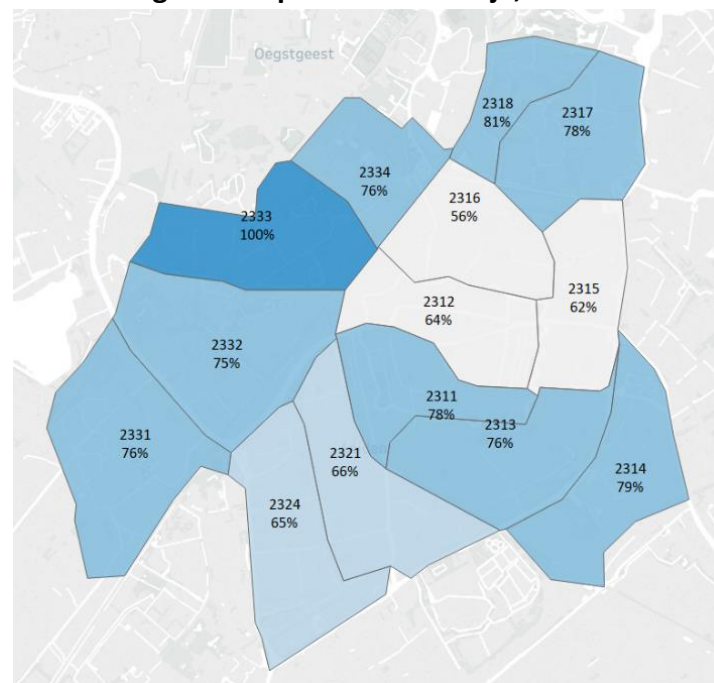

Hollands Midden

● wil wel ● weet nog niet ● wil niet

RIVM en GGDHM | 5-9 mei 2021

Vaccinatiegraad 65-plussers naar wijk, mei 2021

Bron: GGD Hollands Midden

Bevolking

[Bevolkingsontwikkeling](#)

[Verhuizingen \(1\)](#)

[Verhuizingen \(2\)](#)

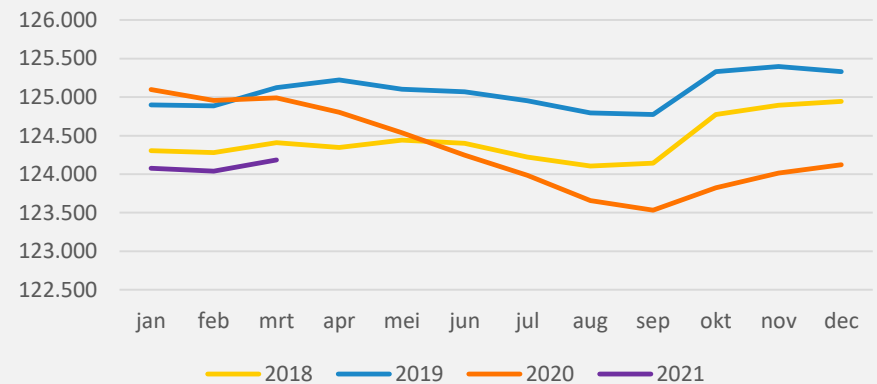
Ontwikkeling van de bevolking

Aantal inwoners stijgt na daling in 2020 weer licht

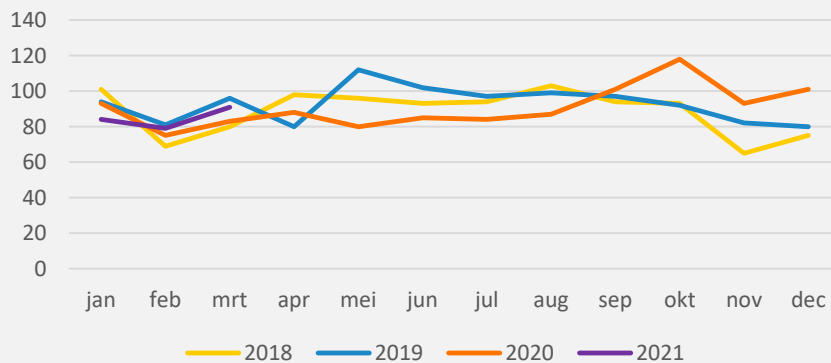
In de grafiek hiernaast is duidelijk te zien dat het aantal inwoners in 2020 is gedaald. Dit is het geval vanaf maart. Vanaf september 2020 stijgt het aantal inwoners weer. In maart 2021 telt Leiden 124.183 inwoners. Een bevolkingskrimp of afname van de groei speelde in 2020 in veel grotere Nederlandse gemeenten. Dit komt vooral door de lagere immigratie door de wereldwijde coronamaatregelen.

Het aantal geboorten ligt in laatste kwartaal 2020 iets hoger dan normaal. De eerste maanden van 2021 zijn weer vergelijkbaar met dezelfde periode in voorgaande jaren. Het aantal sterfgevallen is in april 2020 duidelijk hoger dan normaal, hoogstwaarschijnlijk verklaard door de eerste coronagolf. Ook begin 2021 is er sprake van een kleine piek in de sterfte wat maken kan hebben met de tweede golf.

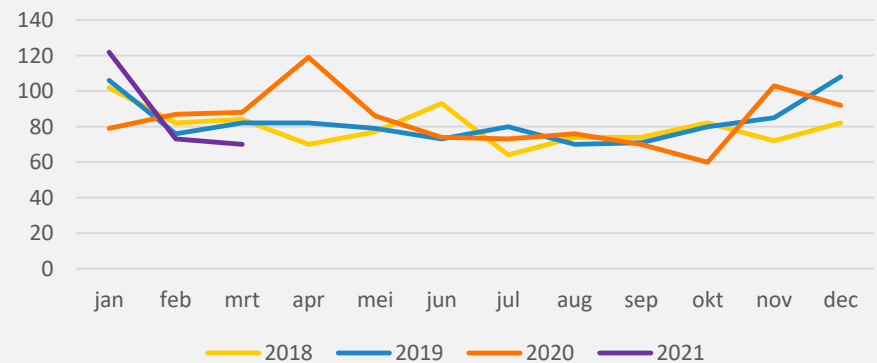
Bevolking, 2018-2021

Geboorten, 2018-2021

Sterfte, 2018-2021

Bron: Ontwikkeling bevolking per maand [CBS](#)

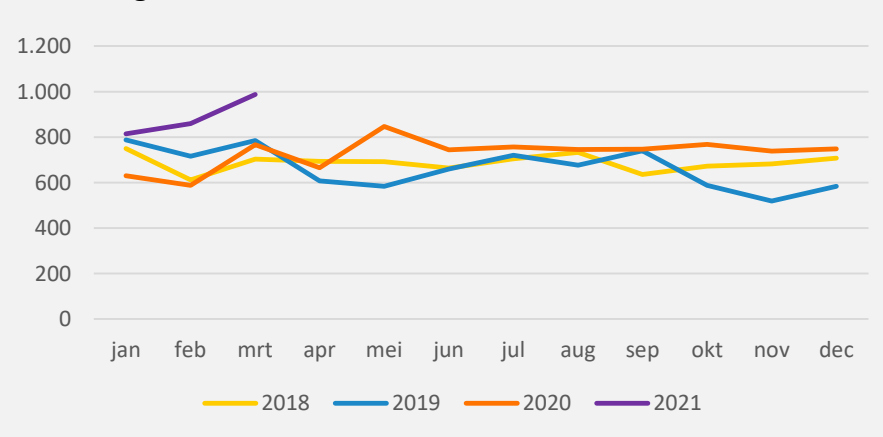
Verhuizingen (1)

Meer naar Leiden vanuit andere gemeenten begin 2021

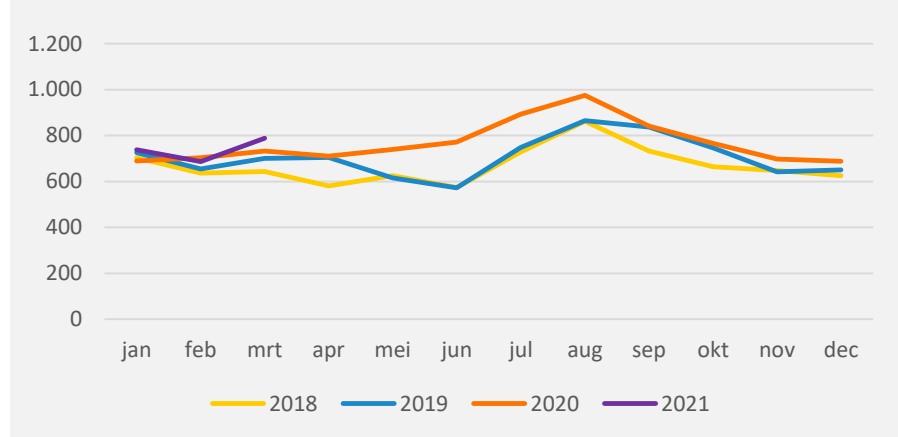
Het is lastig te zeggen of er (al) effecten zijn van de coronacrisis op de verhuizingen binnen, vanuit en naar Leiden. De verhuizingen binnen Leiden laten in 2020 een vergelijkbaar beeld zien als de twee voorgaande jaren. Begin 2021 lijken er wel iets meer mensen binnen Leiden te verhuizen.

We zien in 2020 vanaf april wel iets meer verhuizingen vanuit Leiden naar een andere Nederlandse gemeente dan in 2018 en 2019. Vanaf het najaar 2020 is dit echter weer vergelijkbaar met voorgaande jaren. Verhuizingen naar Leiden vanuit een andere Nederlandse gemeenten wijken wat betreft aantallen in 2020 nog niet sterk af van eerdere jaren. Begin 2021 zijn er wel meer binnenlandse verhuizingen naar Leiden zichtbaar dan normaal in deze periode. In maart van dit jaar zijn dat er 889.

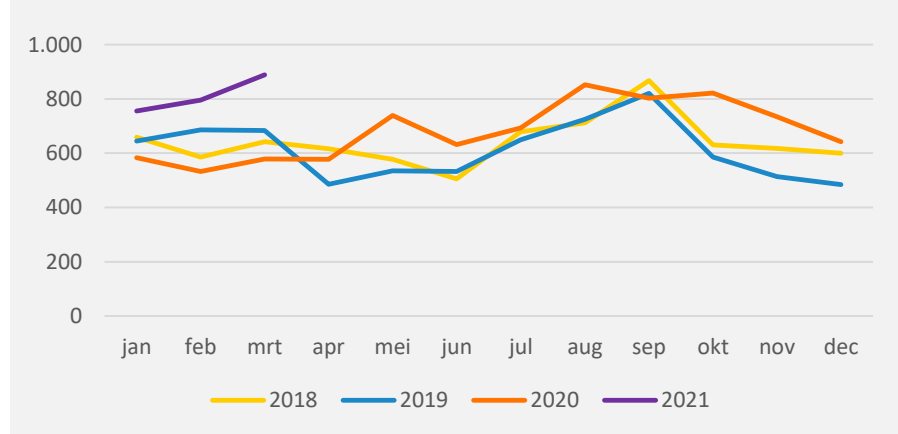
Verhuizingen binnen Leiden, 2018-2021

Vertrek naar andere gemeente, 2018-2021

Vestiging vanuit andere gemeente, 2018-2021

Bron: Verhuisde personen; geslacht, leeftijd en regio per maand: [CBS](#)

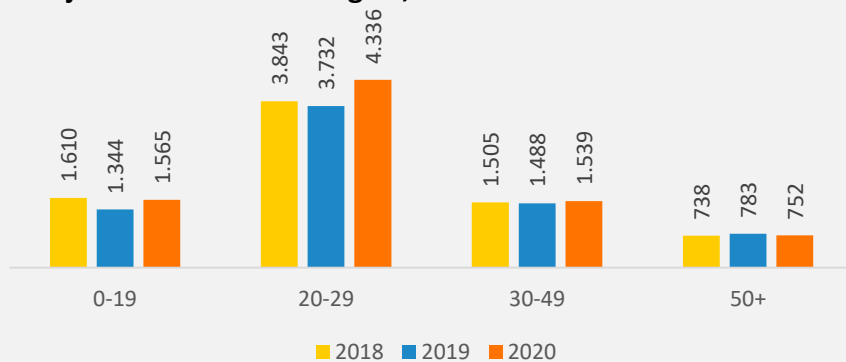

Verhuizingen (2)

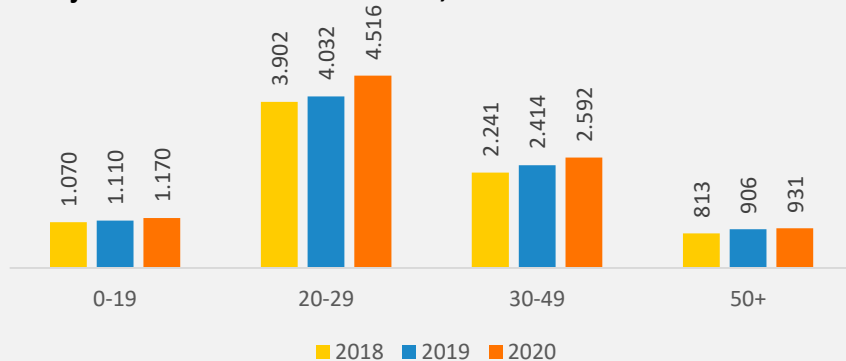
Sinds coronacrisis vooral minder vestiging vanuit buitenland

De leeftijd van mensen die vanuit of naar een andere Nederlandse gemeente verhuisden (zie vorige pagina) ligt vooral tussen de 20 en 29 jaar. In deze leeftijdsgroep is het verschil in 2020 met eerdere jaren het grootst.

Leeftijd binnenlandse vestigers, 2018-2020

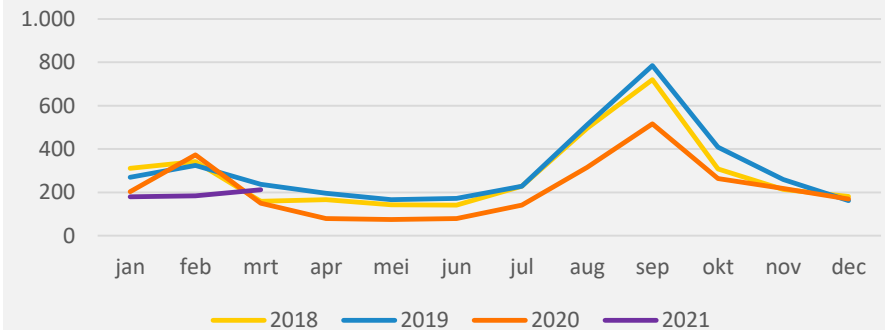

Leeftijd binnenlandse vertrekkers, 2018-2020

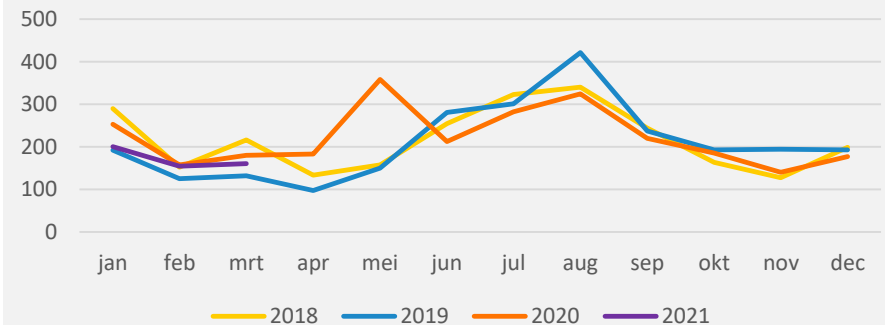

Onderstaande grafieken bevestigen dat de daling van het aantal inwoners in 2020 vooral komt doordat er minder mensen vanuit het buitenland in Leiden kwamen wonen, ongeveer 1.000 minder dan de twee eerdere jaren. Begin 2021 zet deze trend voorlopig door.

Vestiging vanuit buitenland (immigratie), 2018-2021

Vertrek naar buitenland (emigratie), 2018-2021

Bron: Verhuisde personen; geslacht, leeftijd en regio per maand: [CBS](#)

Sociaal en welzijn

[Jongeren met jeugdzorg](#)

[Jongeren met beëindigde jeugdzorg](#)

[Casussen JGT](#)

[Aanmelding SWT](#)

[Maatwerkbudgetten SWT/JGT](#)

[Wmo: CBS cijfers](#)

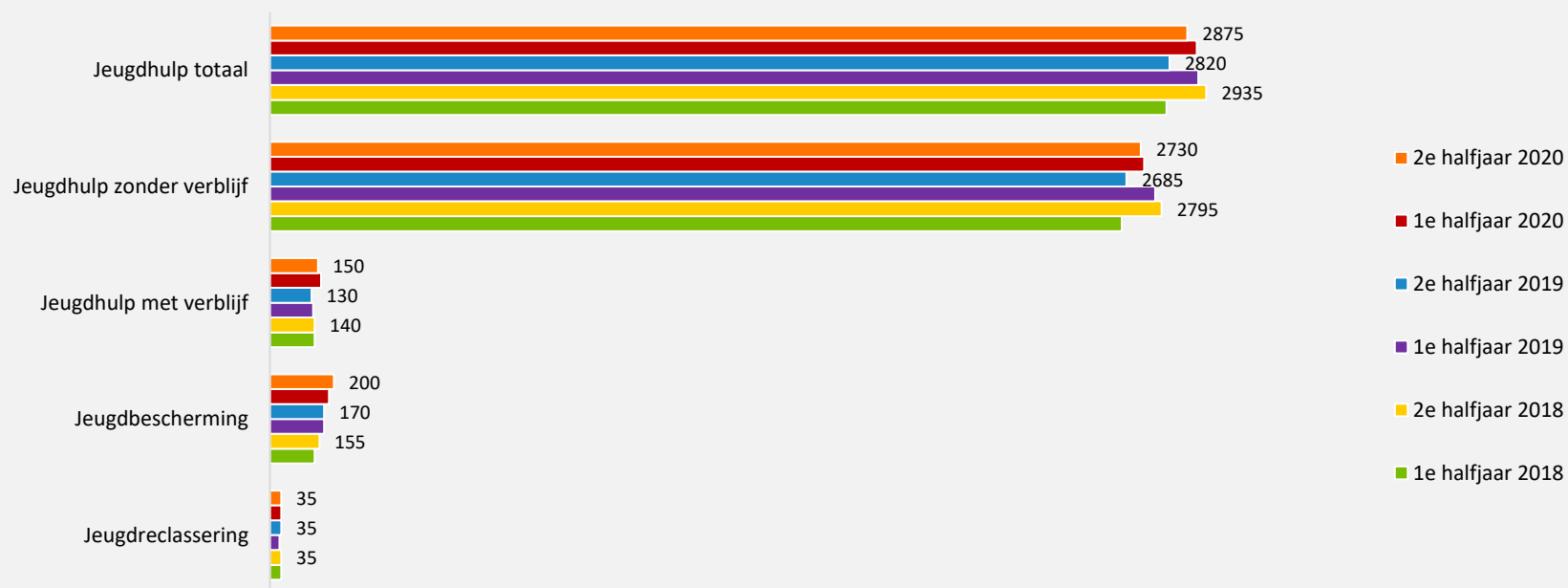
[Wmo: Lokale cijfers](#)

Jongeren met jeugdzorg

Het totaal aantal jongeren is licht gestegen in 2020

In Leiden maakten in het tweede halfjaar van 2020 in totaal 2875 jongeren gebruik van jeugdzorg. Dit is een lichte stijging vergeleken met de 2820 jongeren het tweede half jaar van 2019. Opvallend is de toename van het aantal jongeren met verblijf in heel 2020 vergeleken met de twee jaren ervoor. Dit aantal nam af van 140 sinds het eerste half jaar van 2018 tot 130 in de tweede helft van 2019, maar is sinds de eerste helft van 2020 toegenomen tot 160. In de tweede helft van 2020 is dit aantal weer licht gedaald naar 150, maar nog steeds boven het niveau van de jaren ervoor. Ook in het aantal jongeren zonder verblijf is de dalende trend sinds de tweede helft van 2018 onderbroken door een stijging in 2020. Het aantal jongeren in de jeugdbescherming blijft stijgen sinds de eerste helft van 2018. Het aantal jongeren in de jeugdreclassering is het afgelopen jaar gelijk gebleven.

Aantal jongeren met jeugdzorgtrajecten, 1e halfjaar 2018 - 2e halfjaar 2020

Bron: Aantal jongeren met jeugdzorg, [Waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS)

Jongeren met beëindigd jeugdzorgtraject

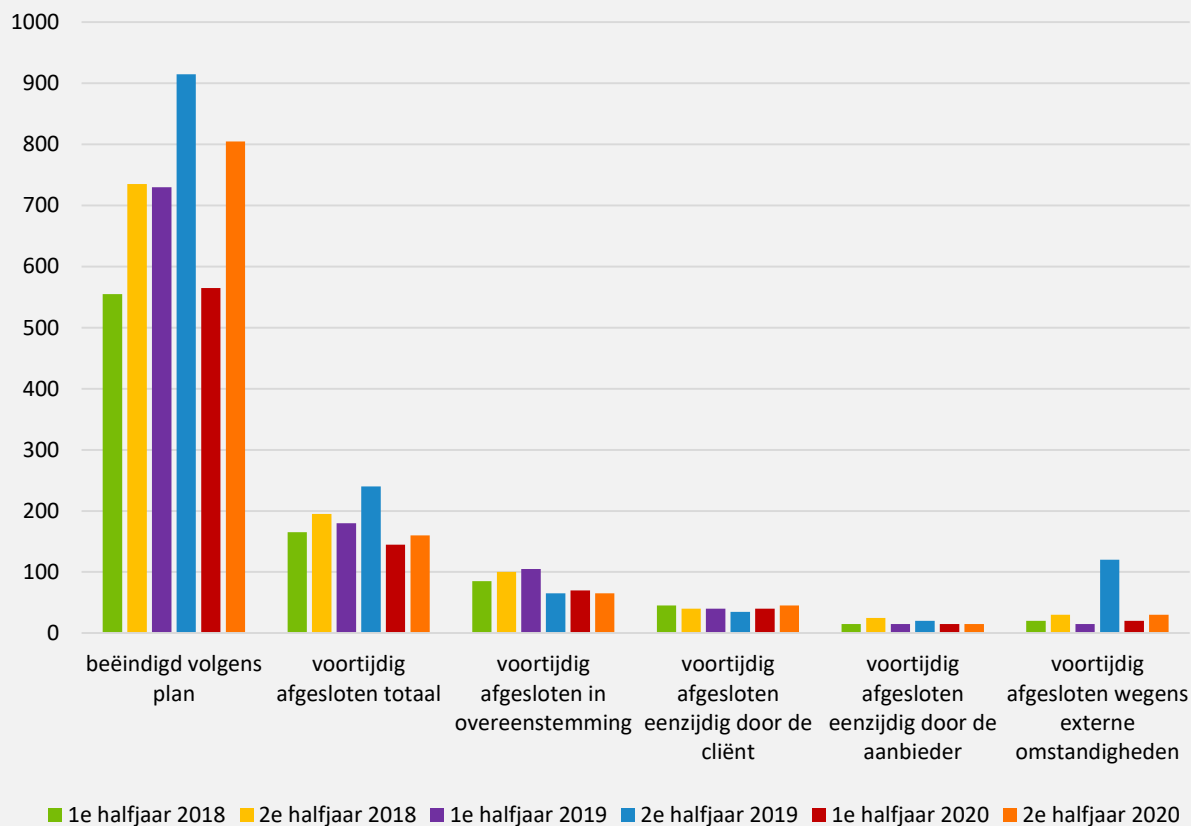
Aantal jongeren met een beëindigd jeugdzorgtraject neemt af, zowel volgens plan als voortijdig

Het aantal jongeren met een beëindigd jeugdzorgtraject is in 2020 lager dan in 2019. Dit geldt zowel voor het aantal jeugdzorgtrajecten dat volgens plan is beëindigd, als voor het totaal aantal voortijdig afgesloten trajecten. Bij de volgens plan beëindigde trajecten zijn de cijfers van 2020 vergelijkbaar met de cijfers van 2018, maar het totaal aantal voortijdig afgesloten trajecten is lager dan zowel 2019 als 2018.

In het tweede halfjaar van 2019 zijn er opvallend veel beëindigde trajecten.

In de reden voor het voortijdig beëindigen van het jeugdzorgtraject is door de jaren heen weinig verschil te zien.

Aantal jongeren met beëindigde jeugdzorgtrajecten naar reden beëindiging, 1^e halfjaar 2018 - 2^e halfjaar 2020

Bron: Jongeren met een beëindigd jeugdzorgtraject, [Waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarmaaktjagemeente.nl) (CBS)

Casussen Jeugd- en Gezinsteams

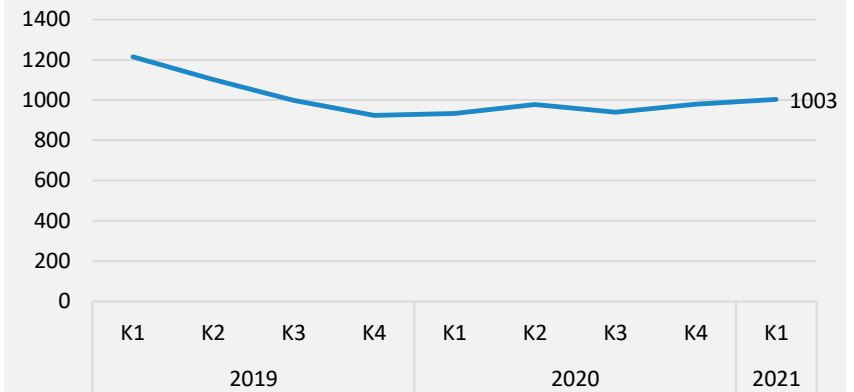
Afname aantal casussen Jeugd- en Gezinsteams stagneert tijdens coronacrisis

Het Jeugd- & Gezinsteam (JGT) bestaat uit verschillende hulpverleners die vragen beantwoorden en advies geven als opgroei en opvoeden ingewikkeld zijn of niet lekker lopen. Je kunt er zonder verwijzing terecht.

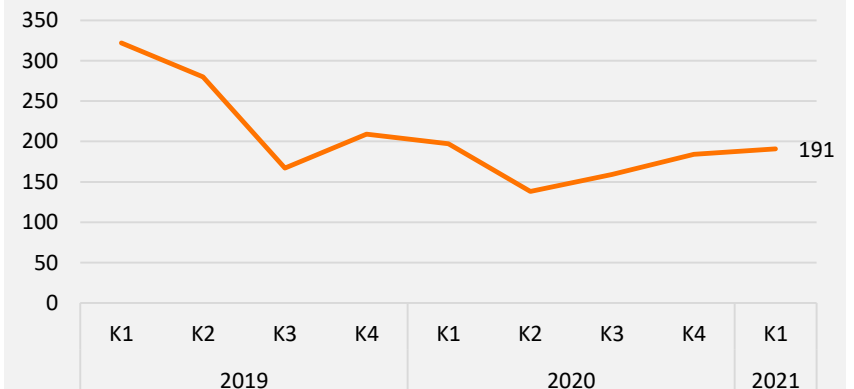
In 2019 is het aantal lopende JGT-casussen afgenomen van 1215 aan het einde van het eerste kwartaal naar 924 aan het einde van het vierde kwartaal. Deze afname stagneerde in 2020 tijdens de coronacrisis. Vanaf het tweede kwartaal van 2020 is zelfs sprake van een lichte toename. Aan het einde van het eerste kwartaal in 2021 zijn er 1003 lopende casussen bij de Jeugd- en Gezinsteams in Leiden.

Als gekeken wordt naar het aantal nieuwe JGT-casussen per kwartaal is er ook een daling zichtbaar in 2019. Verder valt op dat tijdens het tweede kwartaal van 2020 er een dip is in het aantal nieuwe casussen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de eerste lockdown in die periode. Daarna is er vanaf kwartaal 3 in 2020 juist een toename zichtbaar van het aantal nieuwe JGT-casussen.

Lopende casussen JGT einde kwartaal, 2019-2021

Nieuwe casussen JGT per kwartaal, 2019-2021

Bron: Gebruik JGT in Leiden, Tympaan

Aanmeldingen Sociaal Wijkteam

Eerste kwartaal 2021 meer aanmeldingen over geestelijke gezondheid

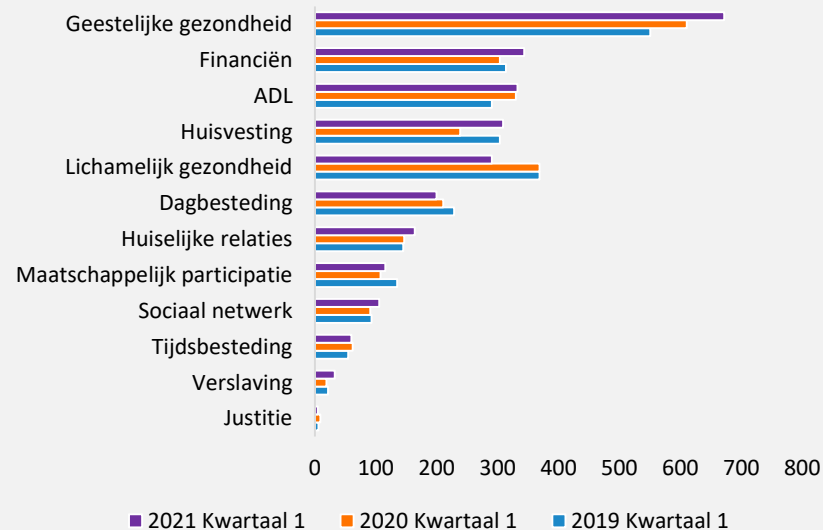
Bij het Sociaal wijkteam (SWT) Leiden kunnen mensen terecht met vragen of problemen over hun relatie en gezin, wonen, werken, geldzaken of verlies en rouw. Ook helpen zij bij ruzie en geweld, met psychische gezondheid of zelfstandig leven. Er zijn in Leiden zeven wijkteams

In het eerste kwartaal van 2021, tijdens de relatief strenge lockdown, zijn er in totaal 2633 aanmeldingen geweest bij het SWT, dat zijn er ruim 100 meer dan in het eerste kwartaal van 2020 (2500) en 2019 (2513). Vooral het aantal aanvragen over geestelijke gezondheid zijn hoger in het eerste kwartaal van dit jaar. Hetzelfde geldt in iets mindere mate voor de problematieken financiën en huiselijke relaties. Over lichamelijke gezondheid zijn juist minder aanmeldingen binnengekomen.

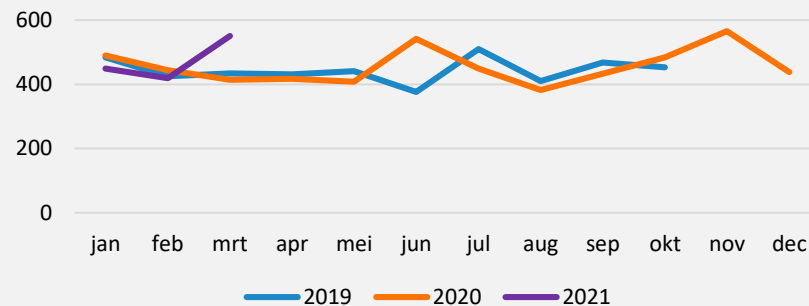
Al gekeken wordt naar de ontwikkeling per maand van het totaal aantal aanmeldingen voor 2019, 2020 en 2021 is dit vrij vergelijkbaar voor de meeste maanden. Uitzondering zijn de maanden juni 2020 en maart 2021. Deze maanden zijn er in duidelijk meer aanmeldingen binnengekomen bij het SWT dan in dezelfde maanden van de andere jaren.

NB. De data op deze pagina zijn nog niet compleet. We zijn nog bezig aanvullende informatie over de aanmeldingen SWT te verzamelen voor de monitor.

Aanmeldingen SWT naar problematiek, K1 2019-2021

Aanmeldingen SWT per maand, 2019-2021

Bron: Sociaal Wijkteam Leiden

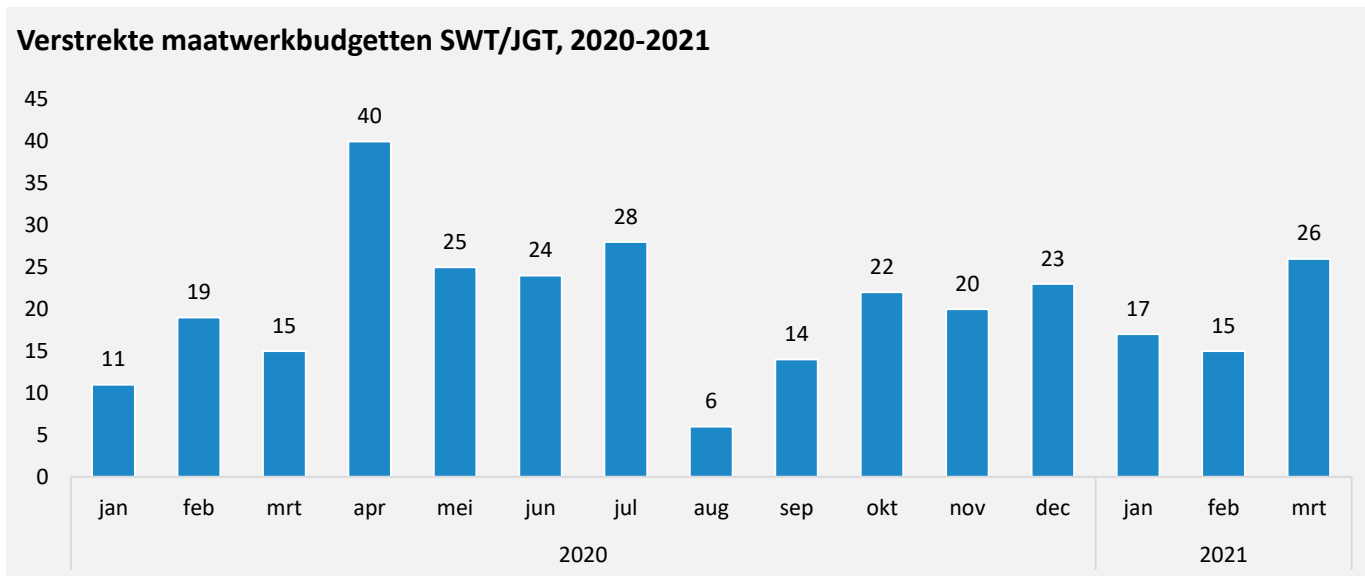

Maatwerkbudgetten SWT/JGT

Geen verband zichtbaar tussen coronacrisis en aantal maatwerkbudgetten

Op 1 juli 2019 veranderde het armoedebelief van de gemeente Leiden. Zo verdween de declaratieregeling omdat de gemeente af wilde van generieke maatregelen. In plaats daarvan kregen de sociale wijkteams (SWT) en jeugd en gezinsteam (JGT) een maatwerkbudget om cliënten ook financieel te kunnen helpen bij problemen.

Onderstaande figuur geeft een overzicht van het aantal verstrekte maatwerkbudgetten SWT/JGT voor de periode januari 2020 tot en met maart 2021. Het eerste wat opvalt is dat dit er relatief weinig zijn, gemiddeld zo ongeveer 20 per maand. Vanwege de kleine aantallen is het lastig te zeggen of er invloed is van de coronacrisis op het aantal verstrekte maatwerkbudgetten. Wat opvalt is de piek van 40 verstrekkingen in april 2020. Ook zijn er in augustus 2020 maar 6 verstrekkingen geweest wat wellicht te maken heeft met de zomervakantieperiode.

Bron: Gemeente Leiden

Wmo: CBS cijfers

Aantal wmo-cliënten blijft gelijk in eerste helft 2020

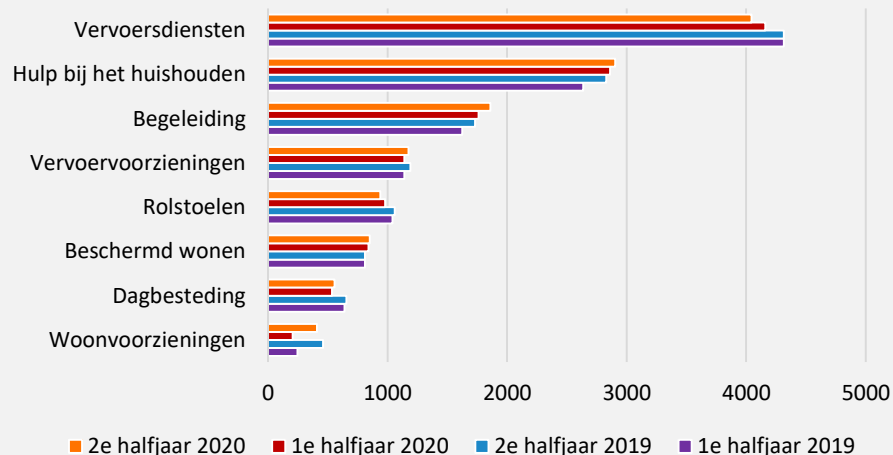
Er zijn in de tweede helft van 2020 in totaal 8085 cliënten met een wmo in Leiden. Dat is iets meer dan in de eerste helft van 2020 (8000) en iets minder dan in de tweede helft van 2019 (8130). Het aantal wmo-cliënten is dus vrij stabiel de afgelopen anderhalf jaar en de corona-crisis lijkt nog geen invloed op het totale aantal wmo-cliënten te hebben.

Als naar type maatwerkarrangement wordt gekeken zijn er in 2020 kleine ontwikkelingen te zien die verband kunnen hebben met de coronacrisis. Zo zijn er iets minder cliënten met vervoersdiensten, rolstoelen en dagbesteding in zowel de eerste als tweede helft van 2020. Hulp bij het huishouden en begeleiding zijn daarentegen iets gestegen.

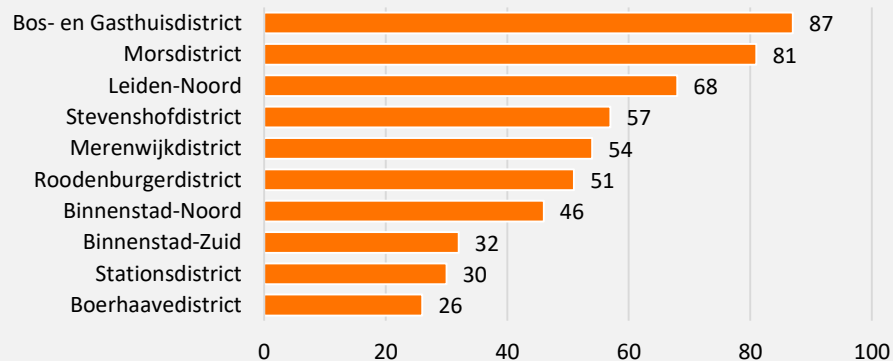
Binnen Leiden wonen relatief de meeste wmo-cliënten in de wijken Bos- en Gasthuisdistrict (87 per 1000 inwoners) en Morsdistrict (81 per 1000 inwoners). In de Binnenstad-Zuid, Boerhavedistrict en het Stationsdistrict komen relatief de minste wmo-cliënten voor.

Belangrijk om bij deze cijfers te vermelden is dat ze gaan over het aantal wmo-cliënten volgens de definitie van het CBS. Deze cijfers worden door het CBS bewerkt en consistent gemaakt en zijn ook de basis voor de monitor sociaal domein. Er gaat wel wat tijd overheen voordat deze beschikbaar komen. De volgende pagina geeft meer recente cijfers over wmo-cliënten direct afkomstig vanuit de registratie van de gemeente Leiden.

Wmo-cliënten naar type arrangement, 2019-2020

Wmo-cliënten per 1000 inwoners, 2e helft 2020

Bron: Wmo-cliënten; type maatwerkarrangement, wijken, 2020: [CBS](#)

Wmo: Lokale cijfers

Stijging aantal Wmo-cliënten met individuele begeleiding tijdens coronacrisis

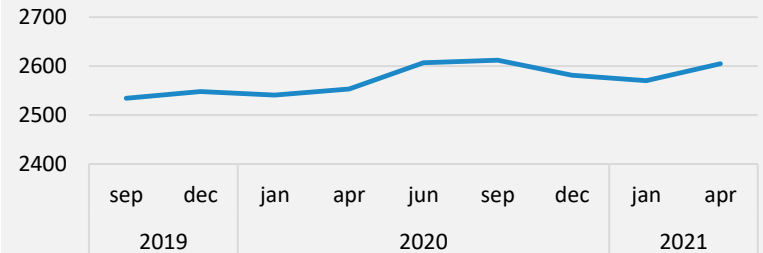
Deze pagina geeft een overzicht van de ontwikkeling van het aantal Wmo-cliënten voor de voorzieningen huishoudelijke ondersteuning, begeleiding individueel en begeleiding groep volgens de Wmo-registratie van de gemeente Leiden.

Het aantal cliënten in Leiden dat huishoudelijke ondersteuning krijgt is de periode september 2019 tot en met april 2021 vrij stabiel. Tijdens die zomerperiode in 2020 was er een lichte toename tot iets meer dan 2600 cliënten om daarna weer wat af te nemen. Ook in voorjaar 2021 lijkt er weer een lichte toename van het aantal cliënten.

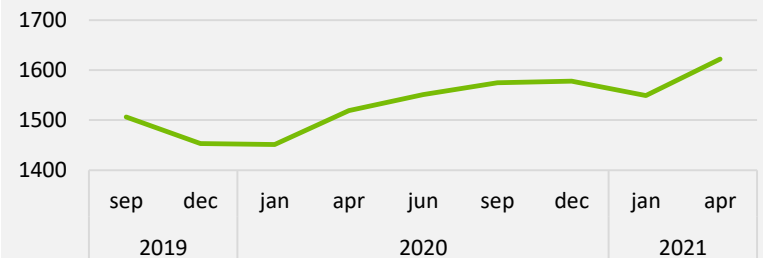
Het aantal cliënten dat individuele begeleiding laat een duidelijke stijging zien sinds het uitbreken van de coronacrisis. In januari 2020 ging het om 1450 cliënten dat oploopt tot ruim 1600 cliënten in april 2021. Het kan zijn dat er meer behoefte is aan hulp bij algemene dagelijkse werkzaamheden door de gevolgen van de coronacrisis.

Het aantal cliënten dat groepsbegeleiding ontvangt neemt juist verder af tijdens de coronacrisis. Er was al een daling zichtbaar vanaf september 2019, die tijdens coronacrisis doorzet. Eind april 2021 zijn er nog ongeveer 400 cliënten met groepsbegeleiding. Het lijkt logisch dat deze ontwikkeling verband houdt met de coronamaatregelen zoals social distancing waardoor in groepsverband samenkomen minder gebruikelijk is.

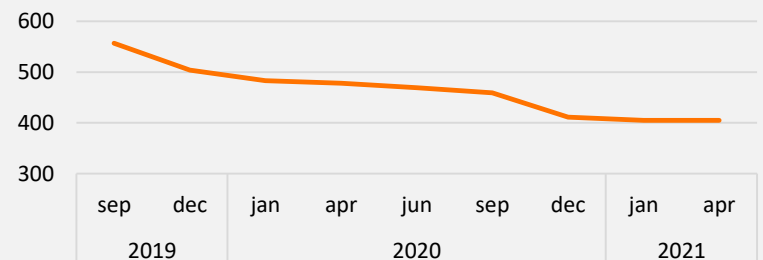
Huishoudelijke ondersteuning

Begeleiding individueel

Begeleiding groep

Bron: Wmo-registratie gemeente Leiden

Veiligheid

[Overlast](#)

[Misdrijven](#)

[Huiselijk geweld](#)

[Maatschappelijke zorg en Veilig thuis](#)

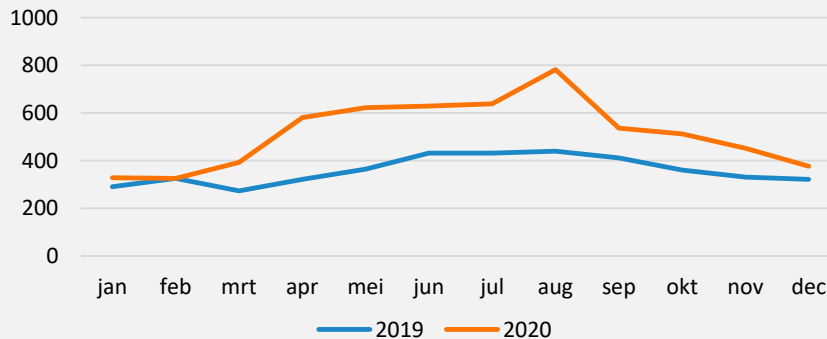
Geregistreeerde overlast

Vooraf meer overlast door jeugd en geluidshinder tijdens coronacrisis

De politie registreert de meldingen met betrekking tot overlast. Het gaat hier om overlast door personen met verward gedrag, zwervers, jeugd, alcohol/drugs en geluidshinder. Vooral in het begin van de coronacrisis is er in Leiden een duidelijke toename te zien van het totaal aantal meldingen van overlast. Er zijn dan gemiddeld zo'n 200 meer meldingen dan in 2019. Vanaf september neemt het aantal overlast meldingen weer iets af.

Niet alle vormen van overlast zijn toegenomen. Het gaat vooral om meer overlast door de jeugd en overige geluidshinder (niet door horeca of evenementen). Deze trend lijkt begin 2021 door te zetten. Overlast door personen met verward gedrag, zwervers, of alcohol/drugs is nauwelijks toegenomen.

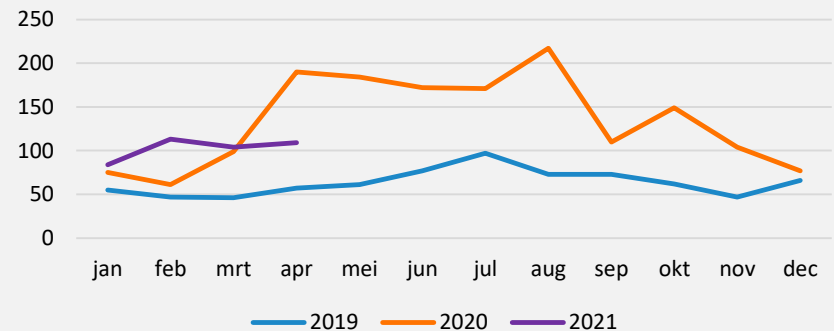
Totaal overlast*, 2019-2020

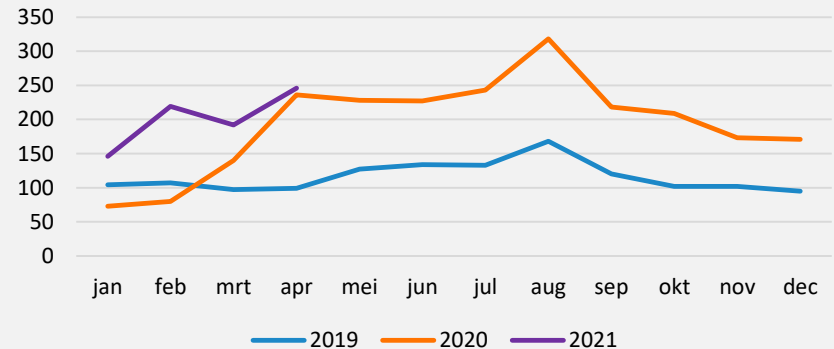
* Cijfers over het totale aantal overlastmeldingen zijn nog niet beschikbaar voor 2021.

Overigens is Leiden niet uniek, ook in de rest van Nederland is er een toename van de geregistreeerde overlast. Waarschijnlijk omdat mensen meer thuis zijn door de corona-maatregelen.

Overlast jeugd, 2019-2021

Overlast geluidshinder overig, 2019-2021

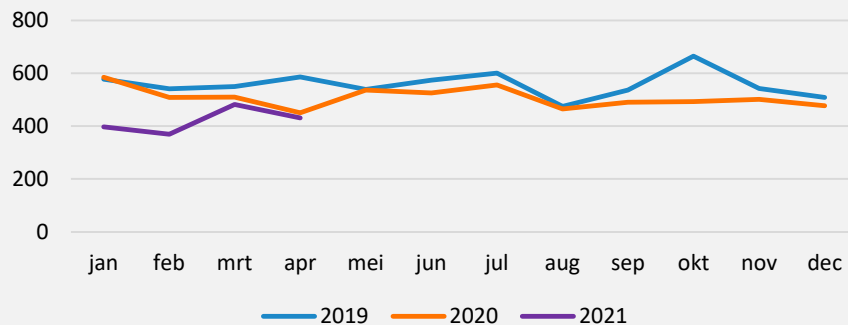
Bron: Geregistreeerde overlast; soort overlast, gemeente: [Politie](#)

Geregistreeerde misdrijven

Eerste maanden van 2021 minder geregistreeerde misdrijven dan voorgaande jaren

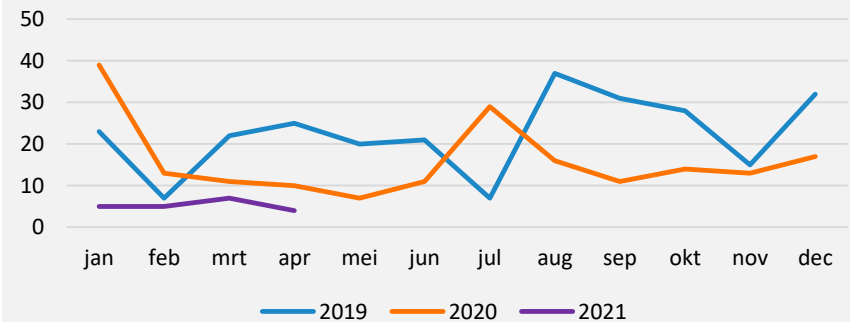
De politie registreert maandelijks de misdrijven vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte of in een ambtshalve opgemaakt proces-verbaal. In 2020 was niet echt een effect te zien van de coronacrisis op het aantal misdrijven dat gepleegd wordt in Leiden. Het niveau was vrijwel het hele jaar vergelijkbaar met 2019. Zowel in 2019 en 2020 worden er maandelijks zo tussen de 500 en 600 misdrijven geregistreerd. Een klein verschil treedt op in oktober, toen kwamen er in 2020 wat minder misdrijven voor. In januari en februari 2021 zijn er wel duidelijk wat minder misdrijven dan normaal in deze periode. Dit trekt echter weer bij vanaf maart. Het lijkt er wel op dat tijdens de coronacrisis minder inbraken in woningen plaatsvinden. Afgezien van een piek in juli 2020 zijn er per maand minder inbraken dan in 2019. In de eerste maanden van 2021 zet deze trend door.

Totaal misdrijven, 2019-2021

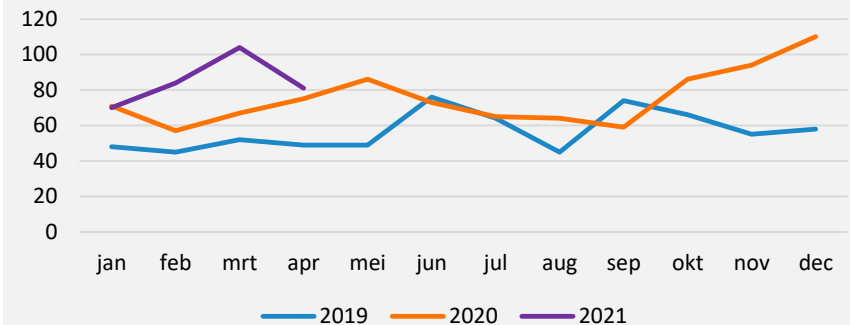

Bij fraude is een lichte toename waar te nemen in 2020. Het gaat hier onder andere om fraude met betaalproducten, identiteitsfraude en online fraude. Dit is vooral zichtbaar vanaf de laatste paar maanden van 2020.

Diefstal/inbraak woning, 2019-2021

Fraude, 2019-2021

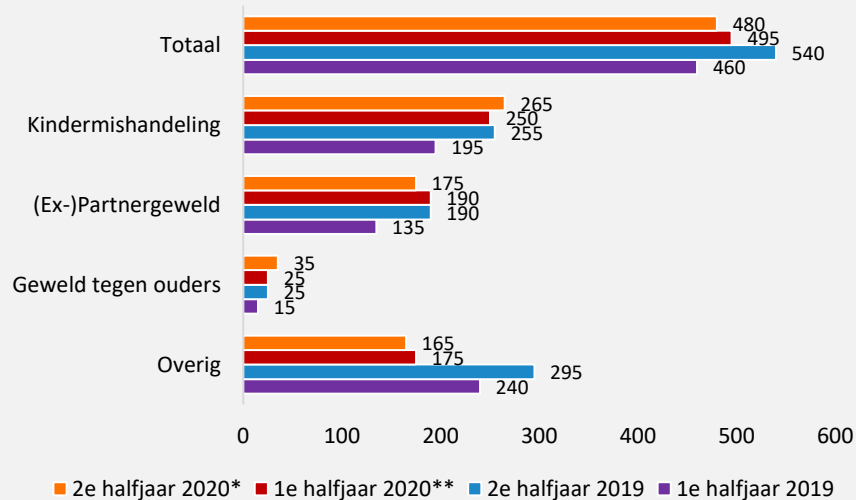
Bron: Geregistreeerde misdrijven en aangiften; soort misdrijf, gemeente: [Politie](#)

Huiselijk geweld

Toename van meldingen kindermishandeling in 2020

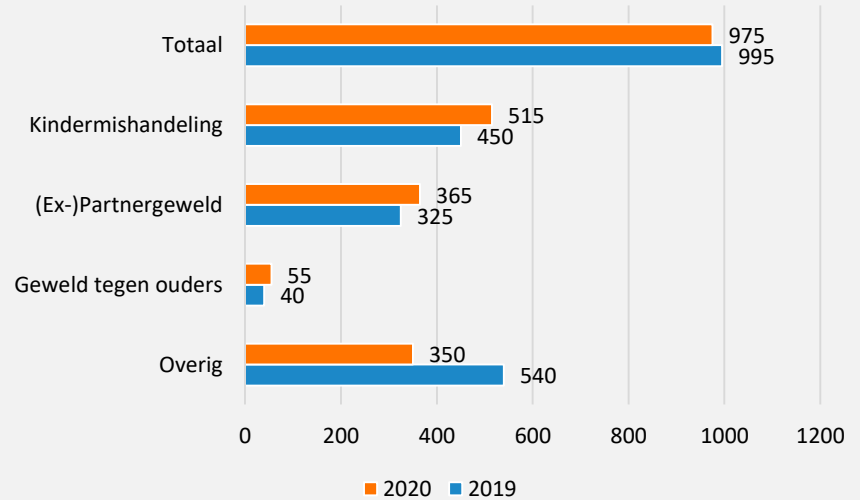
In de tweede helft van 2020 zijn er in totaal in Leiden 480 meldingen van huiselijk geweld bij Veilig Thuis binnengekomen. Dat zijn er iets minder dan in de eerste helft van 2020 en de tweede helft van 2019. De meeste meldingen in het tweede half jaar van 2020 betroffen kindermishandeling, gevolgd door overige meldingen en partnergeweld. Kindermishandeling en geweld tegen ouders nemen iets toe in de tweede helft van 2020 ondanks dat het totale aantal meldingen huiselijk geweld iets afnam in deze periode.

Meldingen huiselijk geweld, per halfjaar 2019-2020

Als naar de jaarcijfers wordt gekeken valt nog meer op dat er relatief meer meldingen over kindermishandeling zijn binnengekomen bij Veilig Thuis in 2020. Over heel 2020 zijn dat er 515. Dat betekent dat er bij 53 procent van de meldingen (ook) kindermishandeling werd genoemd. In 2019 was dat nog 45 procent. De overige meldingen zijn juist erg afgenomen in 2020 ten opzichte van 2019.

Meldingen huiselijk geweld, per jaar 2019-2020

Bron: Huiselijk geweld; aard geweld, aanvullende informatie, regio: [CBS](#) (Veilig Thuis)

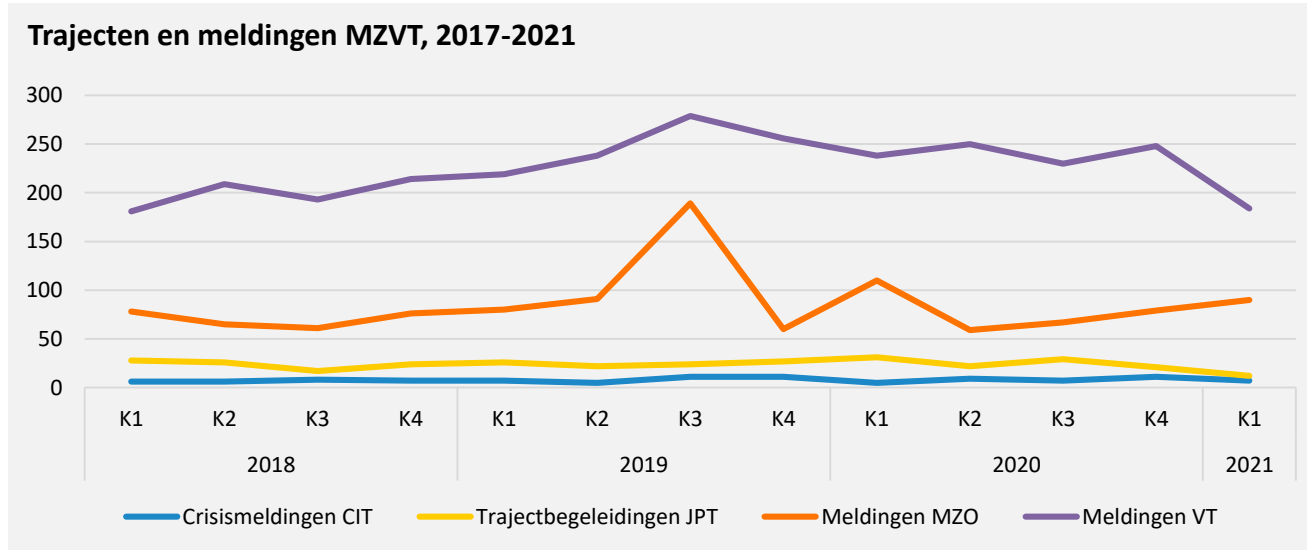
Maatschappelijke zorg en veilig thuis

Trajecten en meldingen MZVT laten nog geen opvallende ontwikkelingen zien tijdens coronacrisis

De sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis (MZVT) van de GGD bewaakt, beschermt en bevordert de lichamelijke en psychosociale gezondheid en veiligheid van alle kwetsbare inwoners in Hollands Midden. De figuur hieronder geeft de ontwikkelingen van de trajecten en meldingen vanaf 2017 voor vier verschillende werksoorten: het Crisisinterventieteam (CIT), het Jeugd Preventie Team (JPT), het Meldpunt Zorg en Overlast (MZO) en Veilig Thuis (VT).

De aantallen trajectbegeleidingen JPT en crisismeldingen CIT laten tijdens de coronacrisis geen afwijkend beeld zien ten opzichte van de jaren ervoor. Dit zijn er ook relatief weinig per kwartaal.

De meldingen VT blijven tijdens de coronacrisis vrijwel op hetzelfde niveau als de periode ervoor, alleen in het eerste kwartaal van 2021 is een duidelijke daling zichtbaar. De aantallen meldingen MZO schommelen erg in de periode voor de coronacrisis. Vanaf kwartaal 2 in 2020 is wel een lichte stijging van het aantal meldingen MZO zichtbaar.

Bron: Dashboard Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis: [GGD Hollands Midden](#)

Economie

[Economische groei](#)

[Ondernemersvertrouwen](#)

[Bedrijven en instellingen naar grootte](#)

[Financiële steunmaatregelen](#)

[Faillissementen](#)

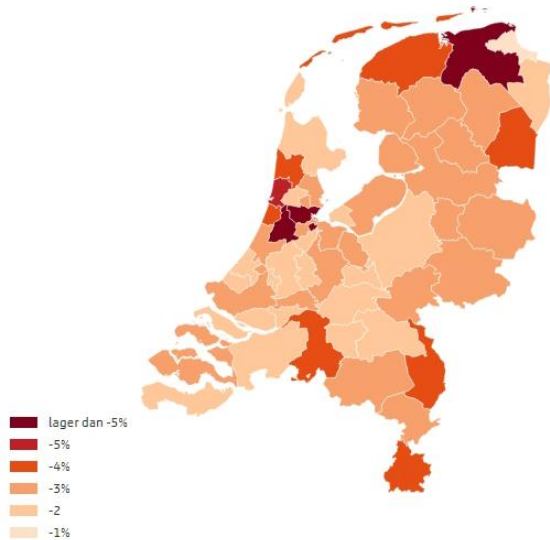
Economische groei

Economie Leiden en Bollenstreek krimpt met 3 procent in 2020

In de regio Leiden en Bollenstreek kromp de economie in 2020 met 3 procent. Dit is vergelijkbaar met het landelijke gemiddelde: de krimp in totale Nederlandse economie was 3,7 procent. In de meeste Corop-gebieden was de krimp tussen de 2 en 4 procent.

Het is voor het eerst sinds 2009 dat de economie zo'n sterke krimp laat zien. De krimp in 2020 is vooral veroorzaakt door de lagere consumptie door huishoudens, maar ook de investeringen en het handelssaldo droegen hieraan bij. De overheidsconsumptie groeide wel licht.

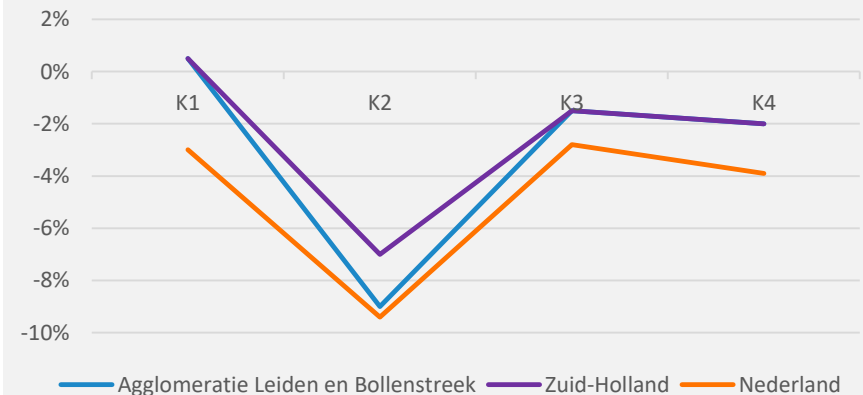
Economische ontwikkeling 2020 per regio

Sectoren met de grootste krimp in 2020 waren de horeca (-41%), cultuur, recreatie, sport en overige diensten (-24,5%) en vervoerssector (-16%). De productie van de zorg daalde met 5,1 procent doordat tijdens de coronacrisis per saldo minder gezondheids- en zorgdiensten werden geleverd.

Niet in elk kwartaal van 2020 was de krimp in de regio Leiden en Bollenstreek even groot. Vooral het tweede kwartaal, tijdens de eerste lockdown, valt op met een krimp van tussen de 8 en 10 procent. In zowel het derde en vierde kwartaal was deze rond de 2 procent. Deze ontwikkeling is vergelijkbaar met die van de provincie Zuid-Holland en heel Nederland.

Verandering toegevoegde waarde t.o.v. een jaar eerder, K1 t/m K4 2020

Bron: Regionale economische groei, 2020: [CBS](#)

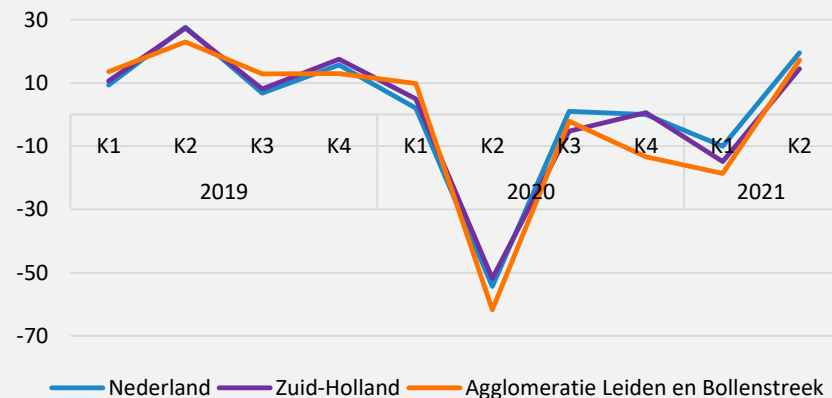
Ondernemersvertrouwen

Ondernemersvertrouwen leeft weer op in tweede kwartaal 2021

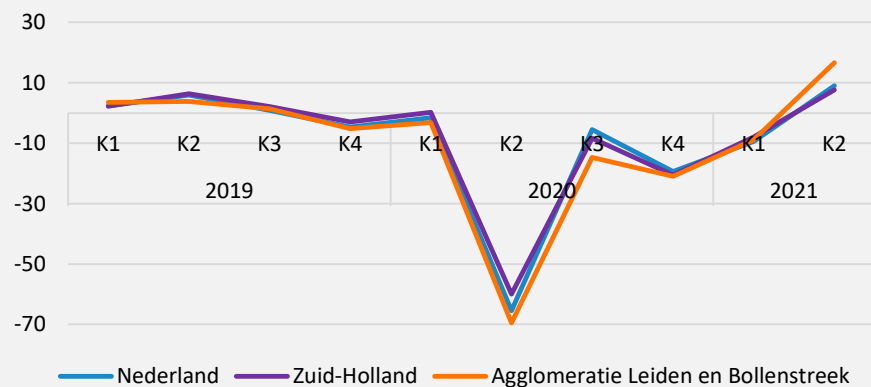
De Conjunctuurenquête Nederland brengt de stemming van ondernemers in beeld. Er wordt onder andere aan ondernemers gevraagd hoe zij verwachten dat de omzet, het economisch klimaat en de personeelsomvang zich de komende tijd gaat ontwikkelen.

De figuren geven voor de indicatoren het saldo ondernemers weer dat positief of negatief gestemd is over de ontwikkelingen de komende periode. Het effect van de coronacrisis is hier duidelijk in terug te zien. Vooral in het tweede kwartaal van 2020 is er een hele sterke dip. Het vertrouwen herstelt daarna weer in het derde kwartaal van 2020, gevolgd door weer een lichte dip rond de jaarwisseling. Maar het laatste kwartaal is duidelijk zichtbaar dat het vertrouwen weer positief is.

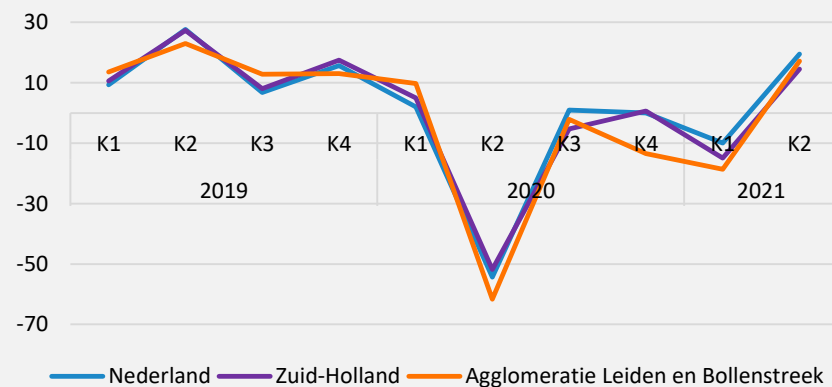
Omzet komende 3 mnd, 2019-2021

Economische klimaat komende 3 mnd, 2019-2021

Personeelssterkte komende 3 mnd, 2019-2021

Bron: Conjunctuurenquête Nederland; kwartaal, regio: [CBS](#)

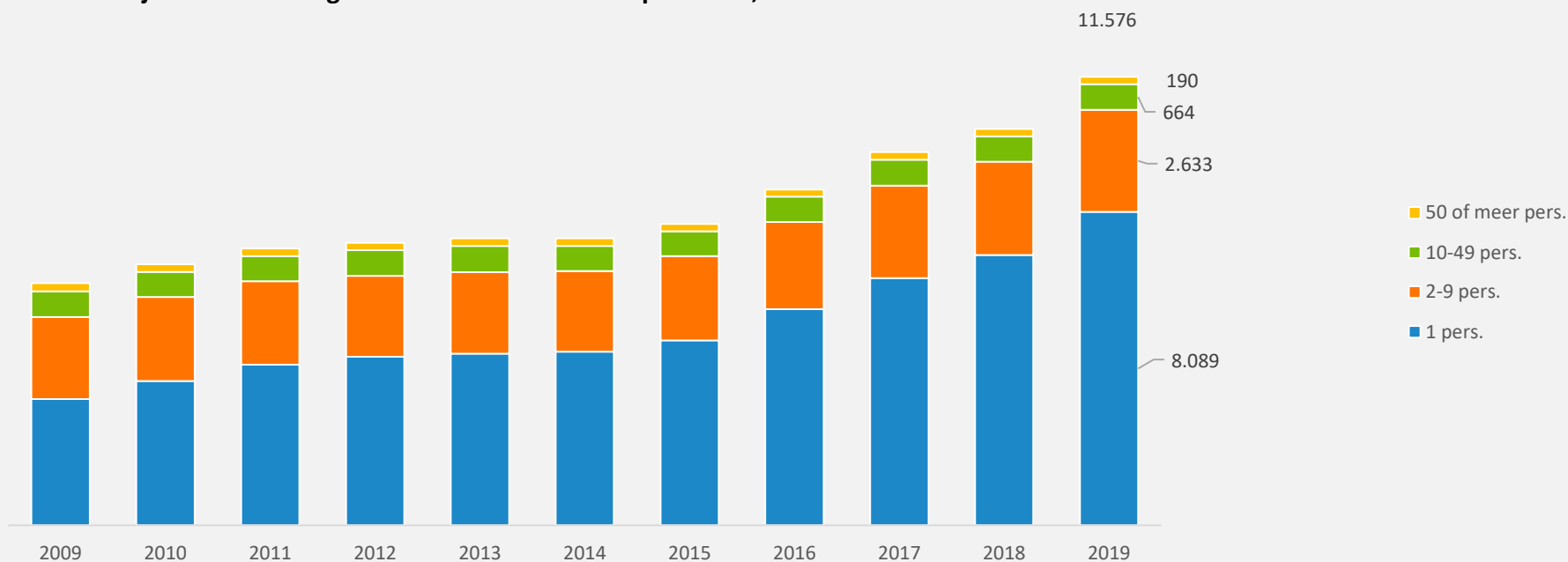
Bedrijven en instellingen naar grootte

Bij veruit de meeste bedrijven en instellingen in Leiden werkt één persoon

In Leiden zijn ruim 11.000 bedrijven en instellingen gevestigd. Dat aantal is de afgelopen jaren gestegen van ruim 6.000 in 2009. In de grafiek hieronder staat aangegeven hoeveel werkzame personen en bij de bedrijven en instellingen werken. In 2019 heeft bijna 70% van de bedrijven en instellingen slechts één werkzame persoon.

Het is natuurlijk wel zo dat meer mensen werken in de grootste bedrijven. In bedrijven met 50 of meer werknemers werken ruim 40.000 mensen.

Aantal bedrijven en instellingen naar aantal werkzame personen, 2019

Bron: Bedrijven en instellingen naar grootte: [Leiden in Cijfers](#)

Financiële steunmaatregelen bedrijven

Derde van Leidse bedrijven hebben tot nu toe gebruik gemaakt van minimaal één regeling

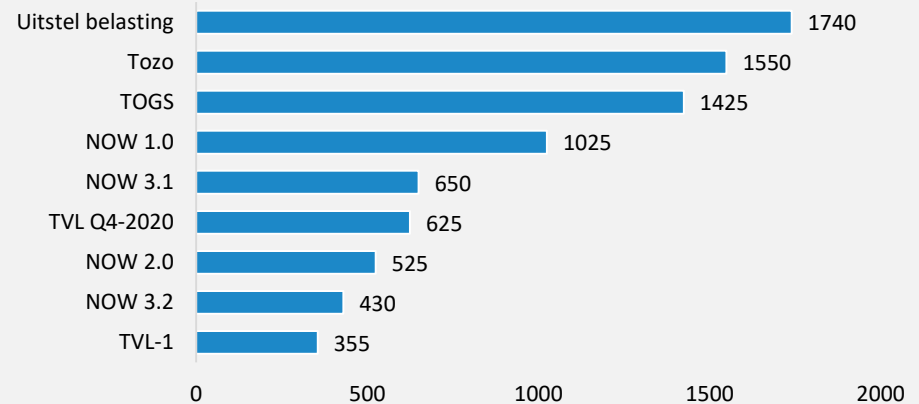
In verband met de gevolgen van het coronavirus heeft de overheid een aantal steunmaatregelen voor ondernemers doorgevoerd of uitgebreid. Het CBS heeft voor verschillende van deze regelingen in kaart gebracht welke vestigingen van bedrijven tot en met eind 2020 hiervan gebruik hebben gemaakt. In Leiden zijn er in totaal 3580 bedrijfsvestigingen met minimaal één van deze financiële steunmaatregelen. Dat is 32 procent van alle bedrijfsvestigingen. Uitstel van belastingbetaling, de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) zijn de drie meest gebruikte maatregelen.

Om te kijken of Leidse bedrijven relatief veel of weinig gebruik maken van deze regelingen is vergeleken met totaal Nederland en de provincie Zuid-Holland. Dit laat zien dat bedrijven in Leiden relatief iets vaker gebruik maken van de TOGS en de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) regelingen. Verder is het beeld erg vergelijkbaar met de rest van Nederland en Zuid-Holland.

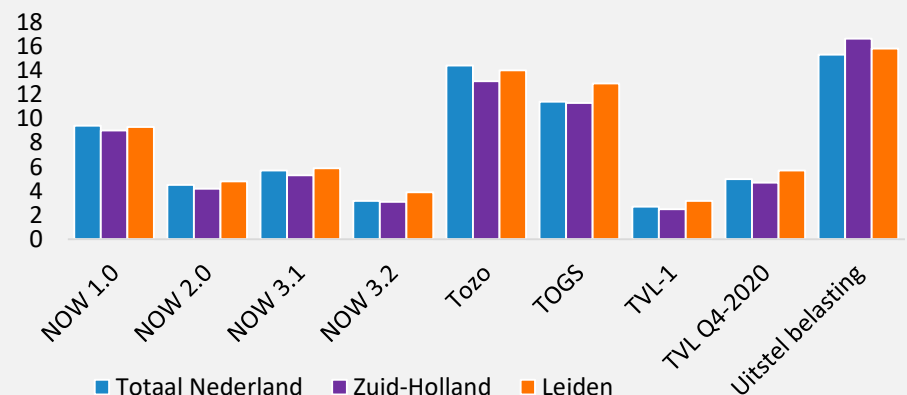
NB. De eenheid van deze cijfers zijn de bedrijfsvestigingen, dat is anders dan aanvragen of personen waarover ook veel wordt gerapporteerd.

Bron: Regionaal gebruik van financiële steunmaatregelen coronacrisis: [CBS](#)

Aantal bedrijfsvestigingen met financiële steunmaatregelen, t/m feb 2021

Aandeel bedrijfsvestigingen met financiële steunmaatregelen, t/m feb 2021

Faillissementen

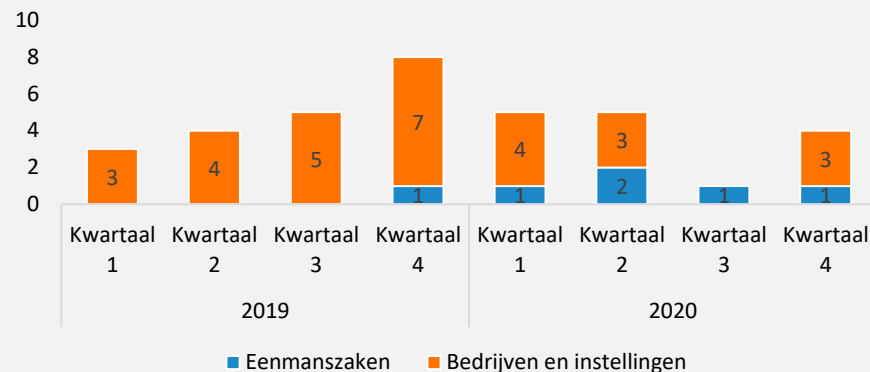
Nog geen toename aantal faillissementen sinds start coronacrisis

Er zijn nog geen effecten zichtbaar van de coronacrisis op het aantal faillissementen in Leiden. In 2020 zijn er in totaal 15 faillissementen, vergeleken met 20 in 2019. Dit heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met de financiële steunmaatregelen voor ondernemers die de overheid heeft ingevoerd of uitgebreid. Daardoor kunnen de eerste klappen van de coronacrisis nog worden opgevangen. Wat wel opvalt is dat er in 2020 een aantal eenmanszaken failliet zijn gegaan. Dit was bijna niet het geval in 2019.

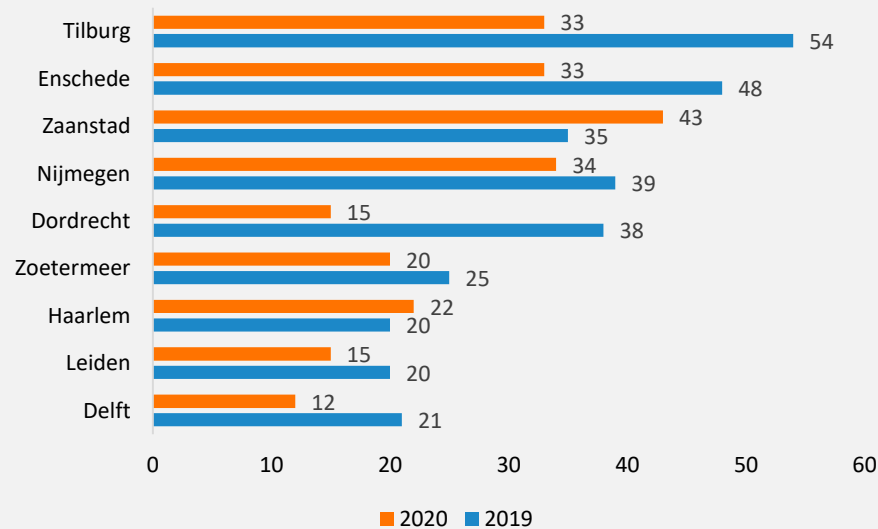
Sowieso is het aantal faillissementen in Leiden opvallend laag. Vergeleken met acht vergelijkbare gemeenten (zowel studenten als niet-studenten steden) heeft Leiden, op Delft na, het minste aantal faillissementen in 2019 en 2020. Dit kan komen doordat de sectoren Onderwijs en Zorg relatief groot zijn in Leiden. Sectoren die doorgaans minder afhankelijk zijn van de economie.

Bron: Faillissementen; bedrijven en instellingen; gemeenten: [CBS](#)

Faillissementen Leiden, per kwartaal 2019-2020

Faillissementen gemeente, per kwartaal 2019-2020

Werk en inkomen

[Werkgelegenheid per sector](#)

[Vacatures](#)

[Werkzoekenden zonder dienstverband](#)

[WW-uitkeringen](#)

[Bijstand: CBS cijfers](#)

[Bijstand: Lokale cijfers](#)

[Inkomensondersteunende regelingen](#)

Werkgelegenheid per sector

Leiden heeft relatief veel banen in de zorg en het onderwijs

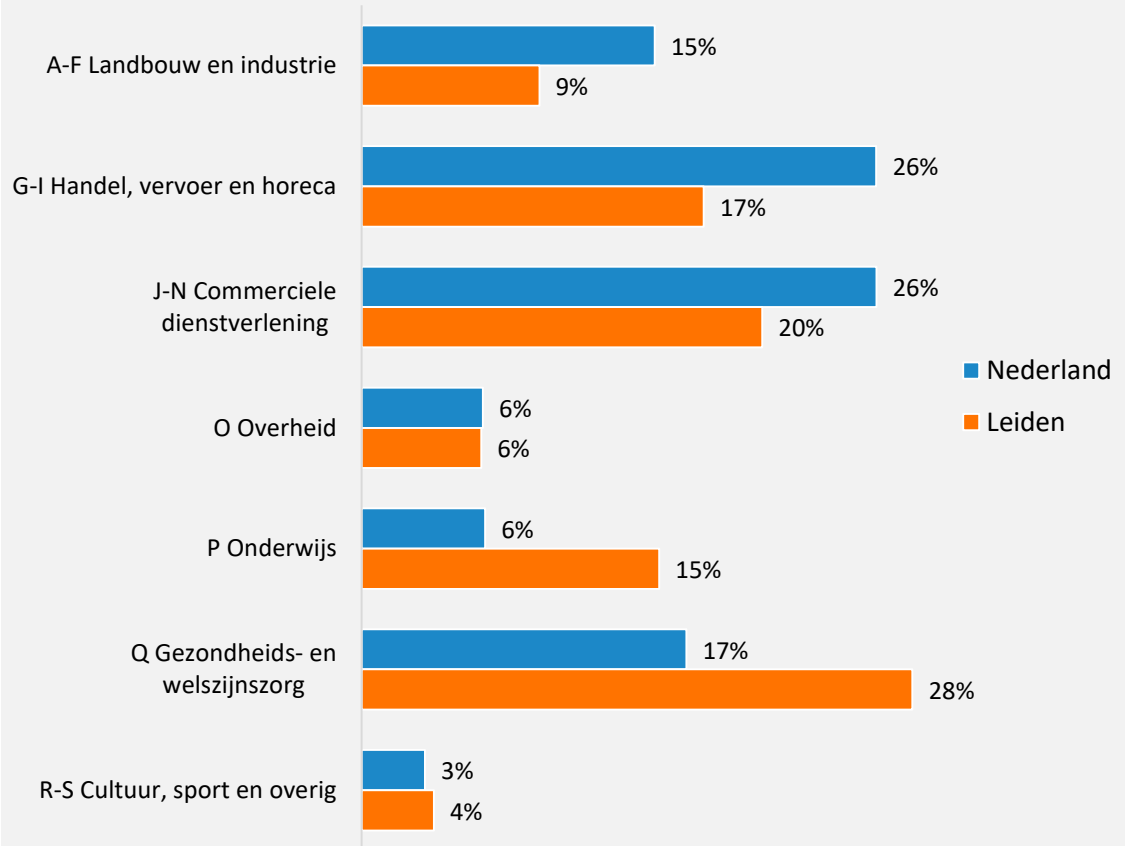
In Leiden werken ongeveer 70.000 mensen bij ongeveer 11.000 bedrijven en instellingen.

In Leiden zijn er ongeveer 56 banen per 100 inwoners, in Nederland zijn dat er 49.

De verdeling van de banen in sectoren is in Leiden anders dan in Nederland. In de grafiek hiernaast is te zien dat Leiden relatief meer werkgelegenheid heeft in de zorg en in het onderwijs dan in Nederland. In Leiden zit 28% van de werkgelegenheid in de gezondheids- en welzijnszorg, het Nederlands gemiddelde ligt op 17%.

Daarentegen heeft Leiden relatief weinig banen in landbouw, industrie, handel, horeca en commerciële dienstverlening.

Werkgelegenheid per sector in Leiden en Nederland, dec 2019

Bron: Banen van werknemers: [CBS](#)

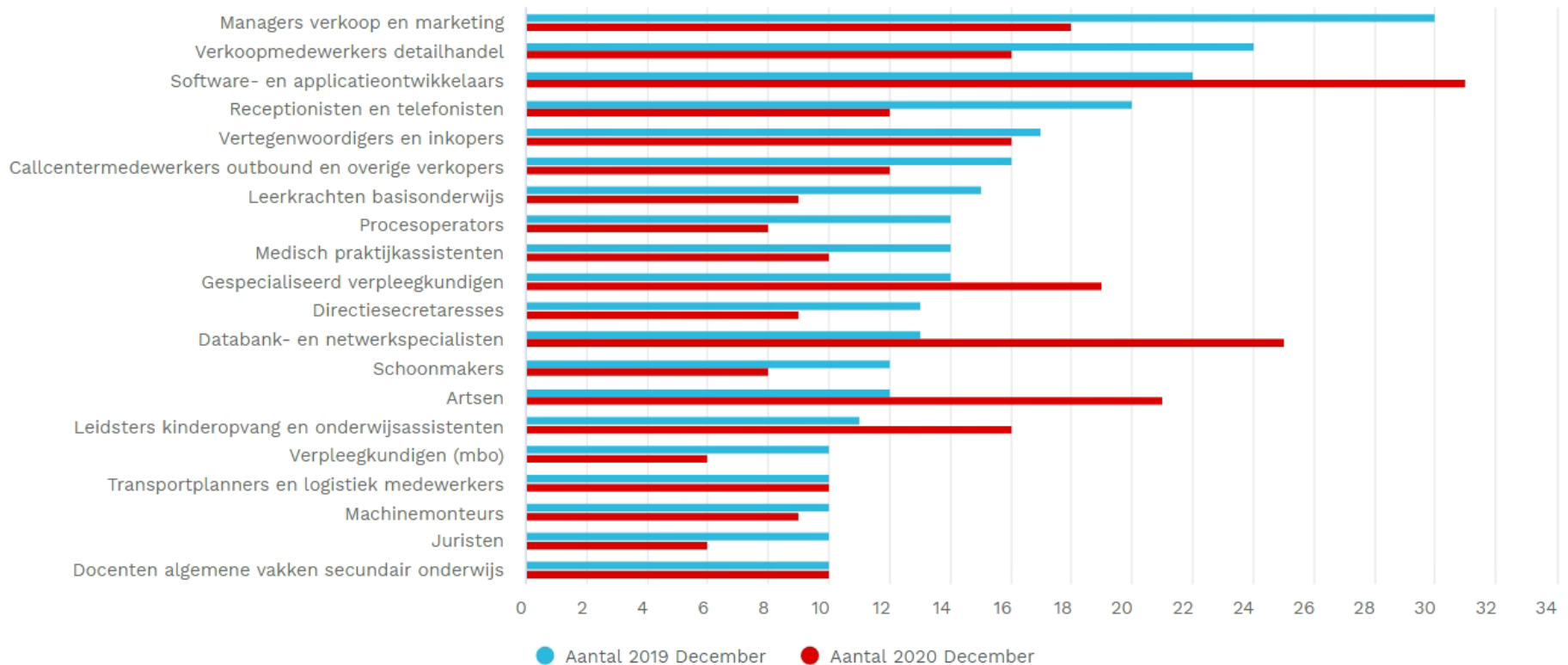
Vacatures naar beroepsgroep

Minder vacatures eind 2020 dan eind 2019

In december 2020 waren er in totaal minder vacatures dan een jaar eerder. Dit is in de meeste onderscheiden beroepsgroepen het geval. Uitzonderingen zijn bepaalde beroepsgroepen in de ICT (software- en applicatieontwikkelaars en databank- en netwerkspecialisten), zorg (artsen en gespecialiseerd verpleegkundigen) en onderwijs (leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten).

Wat opvalt is dat de meeste vacatures zijn ontstaan bij de Universiteit Leiden en andere bedrijven en instellingen op het Leiden Bio Science Park. In de provincie Zuid-Holland staan juist bedrijven als Albert Heijn, Kruidvat en Jumbo bovenaan.

Aantal nieuwe online vacatures in Leiden in december 2019 en december 2020 per beroepsgroep

Bron: Arbeidsmarkt in Zicht: [Zuid-Holland](#)

Werkzoekenden zonder dienstverband

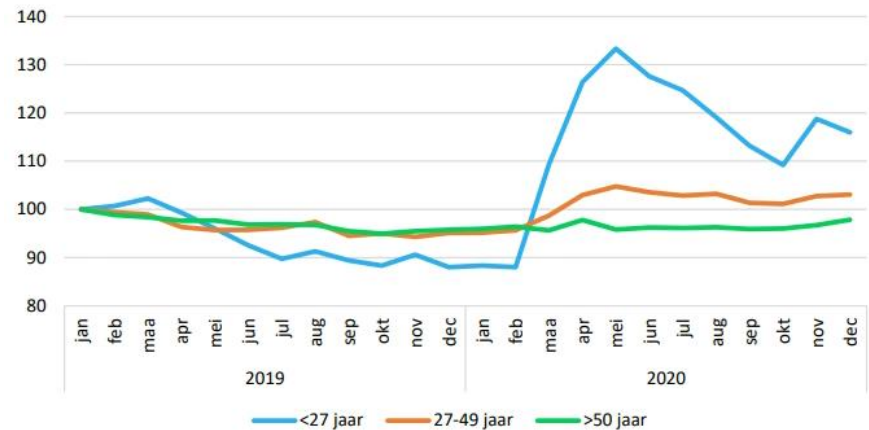
Vooral onder jongeren nam het aantal werkzoekenden zonder dienstverband toe in 2020

Het UWV registreert hoeveel personen werk zoeken en geen dienstverband hebben. De twee figuren hiernaast geven een overzicht van de ontwikkeling van het aantal werkzoekenden zonder dienstverband uitgesplitst naar leeftijd en opleidingsniveau. Het gaat hier om indexcijfers met januari 2019 als basismaand (=100). De grafieken laten zien hoeveel stijging of daling er heeft plaatsgevonden ten opzichte van de basismaand.

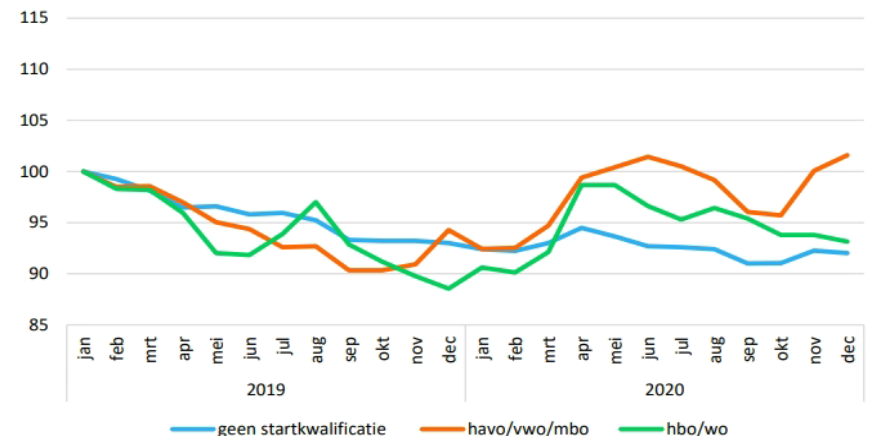
Eind 2020 waren er 6140 werkzoekenden zonder dienstverband in Leiden, waarvan 668 jonger dan 27 jaar. Dat zijn er 8 procent meer dan eind 2019, toen waren dat er 5700. De bovenste figuur geeft aan dat vooral bij de jongeren een flinke toename is te zien vanaf maart 2021 waarnaar dit aantal in de tweede helft van 2020 langzaam weer daalt. Ook in de Leidse regio en Holland Rijnland zie je vergelijkbare ontwikkelingen voor jongeren.

De onderste laat zien dat de stijging van het aantal werkzoekenden zonder dienstverband vanaf maart 2020 het sterkst is in de groep met een havo/vwo/mbo-opleiding. Ook de hbo/wo-opgeleiden laten een stijging zien vanaf maart 2020. Het aantal werkzoekenden zonder startkwalificatie blijft vrij stabiel tijdens de coronacrisis.

Werkzoekenden zonder dienstverband in Leiden naar leeftijd (index, jan 2019=100)

Werkzoekenden zonder dienstverband in Leiden naar opleidingsniveau (index, jan 2019=100)

Bron: [Arbeidsmarktmonitor Holland Rijnland](#)

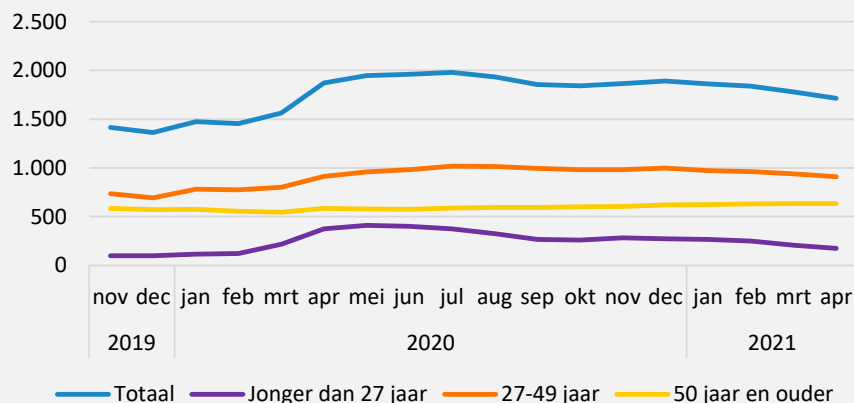

WW-uitkeringen

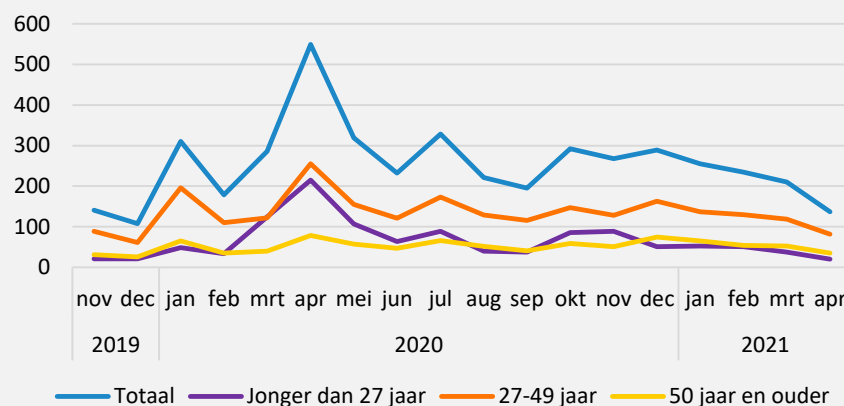
Aantal WW-uitkeringen daalt weer licht in Leiden

In de maanden voor de coronacrisis waren er gemiddeld zo'n 1400 lopende WW-uitkeringen per maand in Leiden. Vanaf april loopt dit op tot bijna 2000 uitkeringen om vanaf het najaar weer iets af te nemen. In april 2021 zijn er 1741 lopende WW-uitkeringen. Onder de jongeren tot 27 jaar neemt het aantal uitkeringen relatief het snelst toe in 2020 maar daalt dit aantal de laatste maanden ook weer sneller. Bij de 50-plussers blijft het aantal WW-uitkeringen het meest stabiel. De meeste mensen stromen in de WW vanuit werk (circa 80%). Daarnaast is nog een klein deel (circa 10%) eerst NUG-ger (niet-uitkeringsgerechtigde). Werk (bijna 70%) is de belangrijkste uitstroomreden voor WW-ers. Ongeveer 20 procent stroomt vanuit de WW in bijstand of wordt NUG-ger.

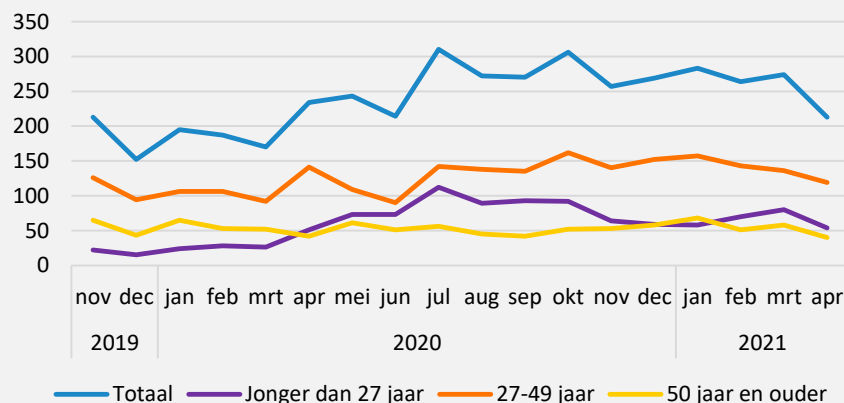
Lopende ww-uitkeringen, nov 2019 - apr 2021

Instroom ww-uitkeringen, nov 2019 - apr 2021

Uitstroom ww-uitkeringen, nov 2019 - apr 2021

Bron: Dashboard WW: [UWV](#) & Labour Market Policy Database 2019: [CBS](#)

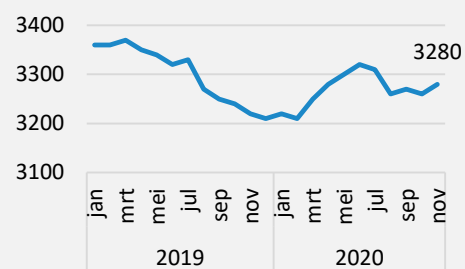

Bijstandsuitkeringen: CBS cijfers

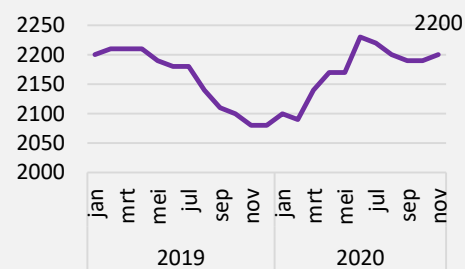
Aantal bijstandsuitkeringen stijgt weer licht in 2020

Het aantal bijstandsuitkeringen is met maandelijks rond de 3300 vanaf begin 2019 vrij stabiel in Leiden. Vanaf begin 2019 tot en met maart 2020 lijkt er een dalende trend zichtbaar in het totale aantal bijstandsuitkeringen. Om daarna, vooral in het tweede kwartaal van 2020, weer wat te stijgen. Die toename zie je vooral terug onder de alleenstaanden, dit is met ruim 2 duizend uitkeringen ook de grootste groep.

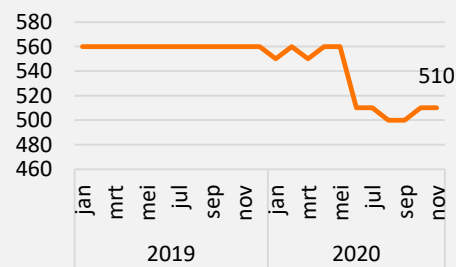
Totaal

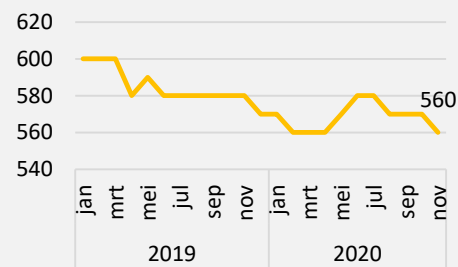
Alleenstaande

Alleenstaande ouder

(Echt)paar

De alleenstaande ouders en (echt)paren zijn kleinere groepen en hebben dus minder effect op het totale aantal bijstandsuitkeringen. Het aantal bijstandsuitkeringen aan alleenstaande ouders neemt vooral in mei iets af. Bij (echt)paren is er kleine toename tussen maart en juli 2020 om daarna weer wat te dalen.

Landelijk neemt het aantal bijstandsuitkeringen, na drie jaar op rij te zijn gedaald, in 2020 weer toe. Onder jongeren tot 27 jaar was de toename in 2020 naar verhouding het sterkst: bijna 12 procent. Dit zijn ruim 4 duizend personen. Zowel onder de 27- tot 45-jarigen als 45-plussers was de relatieve stijging ten opzichte van een jaar eerder minder sterk. Ook onder het aantal bijstandsontvangers met een migratieachtergrond is in 2020 naar verhouding meer toegenomen dan het aantal bijstandsontvangers met een Nederlandse achtergrond. Zowel onder personen met een westerse als met een niet-westerse migratieachtergrond was deze stijging ruim 4 procent.

De regionale bijstandscijfers van het CBS zijn vanwege het gaaf maken en consistent maken relatief laat beschikbaar. Hierdoor zijn deze cijfers wel vergelijkbaar met andere gemeenten maar minder geschikt om een actueel beeld te geven. De volgende pagina geeft daarom ook meer recente cijfers over bijstandsklanten en hun kenmerken direct afkomstig uit de registratie van de gemeente Leiden.

Bron: Bijstandsuitkeringen; uitkeringsgrondslag, regio's: [CBS](#)

Bijstandsklanten: Lokale cijfers

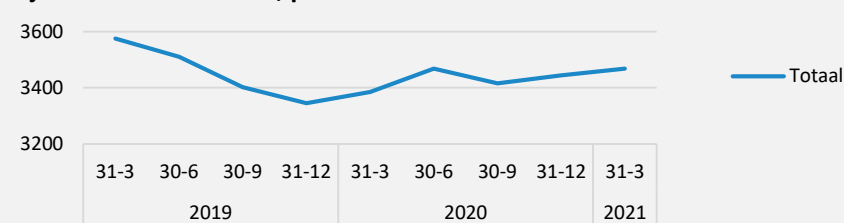
Aantal bijstandsuitkeringen stijgt weer licht in 2021

Volgens de bijstandsregistratie van de gemeente Leiden zijn er aan het einde van het eerste kwartaal in 2021 in totaal 3468 klanten met algemene bijstand. Het aantal bijstandsklanten is vrij stabiel vanaf begin 2019 en schommelt zo rond de 3400 klanten. Toch lijkt de coronacrisis een effect te hebben. De lichte daling van het aantal klanten in 2019 stagneert en vanaf het eerste kwartaal van 2020 stijgt dit aantal weer wat.

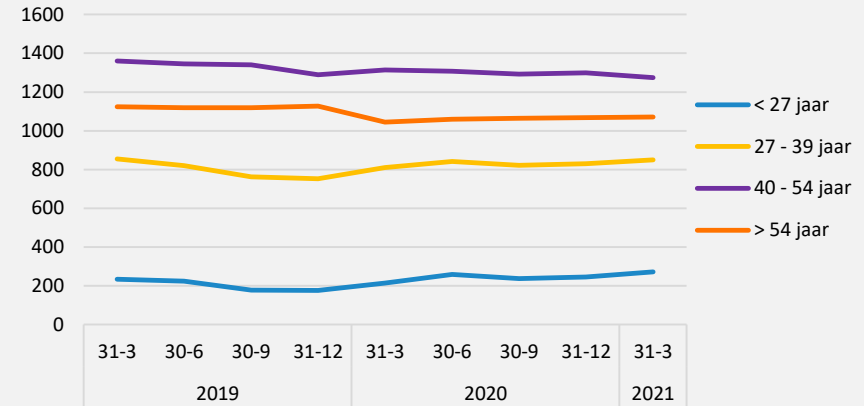
De onderste figuur op deze pagina laat de ontwikkeling van het aantal bijstandsklanten zien naar leefvorm en leeftijd. Alhoewel de verschillen in ontwikkelingen beperkt zijn lijkt het erop dat het aantal bijstandsklanten bij bepaalde groepen sterker groeit vanaf 2020 dan andere groepen. Deze groepen zijn wellicht harder geraakt door de coronacrisis. Zo is een stijging zichtbaar onder de twee jongste leeftijdsgroepen: '< 27 jaar' en '27-39 jaar'. Ook zien we een relatief grotere stijging onder alleenstaanden.

NB. Deze uitkomsten wijken af van de CBS-cijfers over bijstand om twee redenen: 1) deze lokale cijfers gaan over *bijstandsklanten* en de CBS cijfers over *bijstandsuitkeringen*, 2) de CBS-cijfers zijn bewerkt en gaaf gemaakt volgens de CBS werkwijze.

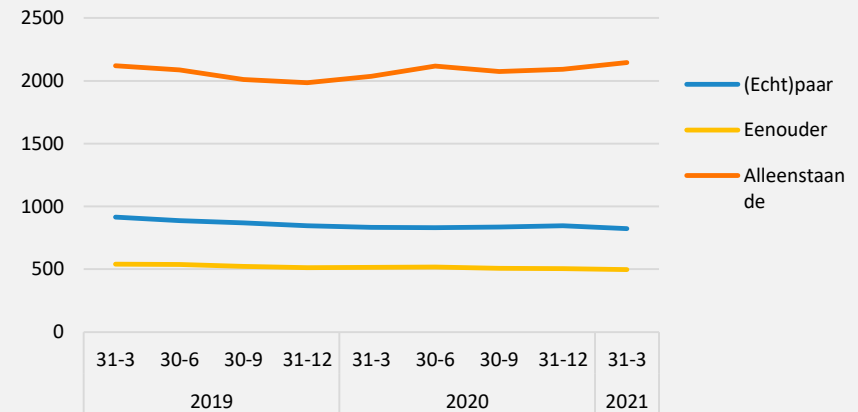
Bijstandsklanten totaal, per kwartaal 2019-2021

Bijstandsklanten naar leeftijd, per kwartaal 2019-2021

Bijstandsklanten naar leefvorm, per kwartaal 2019-2021

Bron: Kwartaalrapportages bijstand: Gemeente Leiden

Inkomensondersteunende regelingen

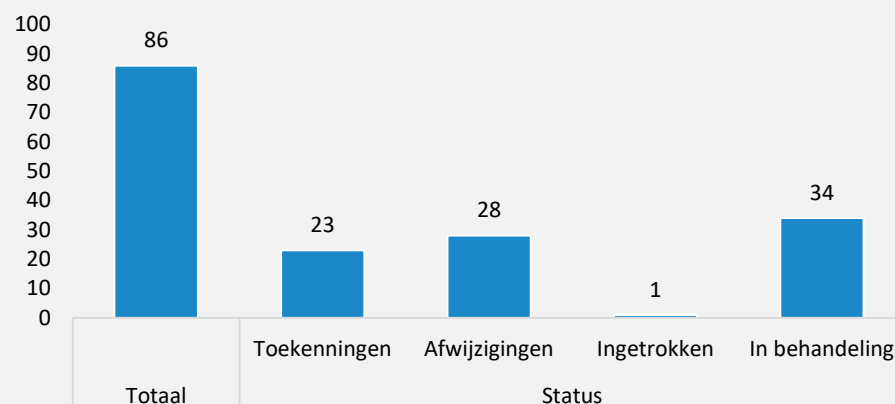
Nog weinig aanvragen TONK in Leiden

Eerder in deze monitor is al gerapporteerd over het gebruik van financiële steunmaatregelen door bedrijven in Leiden. Op deze pagina gaat het om het gebruik van inkomensondersteunende regelingen door personen in Leiden. De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is hier één van. Dit is regeling voor mensen die vanwege inkomensverlies door de coronacrisis hun noodzakelijke kosten zoals woonlasten niet meer kunnen betalen en is sinds maart 2021 aan te vragen. De uitvoering hiervan ligt bij de gemeente.

In Leiden zijn er tot en met half mei 86 TONK-aanvragen binnengekomen. Dat lijken er relatief weinig. Ook lang niet elke aanvraag wordt toegekend. Tot nu toe zijn er 23 aanvragen toegekend en 28 afgewezen. De belangrijkste reden om een aanvraag af te wijzen is dat er een andere voorziening of regeling is waar in eerste instantie gebruik gemaakt van kan worden.

De gemeente Leiden heeft een budget gekregen van 1,2 miljoen euro voor de uitvoering van de TONK-regeling, die onlangs tot oktober 2021 is verlengd. Daar is tot en met april nog maar een beperkt bedrag van uitgegeven, net is meer dan 37 duizend euro.

Aanvragen TONK, totaal en per status, t/m 17 mei 2021

Uitputting TONK-budget Leiden, t/m april 2021

Bron: Kwartaalrapportages bijstand: Gemeente Leiden

Verantwoording

Deze monitor is een eerste opzet om de *social impact* van de coronacrisis voor de gemeente Leiden in beeld te brengen. Dit is gedaan door relevante cijfers over verschillende thema's te verzamelen, bij elkaar te zetten te zetten in één monitor en kort toe te lichten.

De intentie is om deze monitor de komende tijd zowel uit te breiden (meer indicatoren) als aan te vullen (nieuwe verslagperioden) naar aanleiding van feedback, nieuwe ontwikkelingen en beschikbaarheid van data. De monitor bevat de meest actuele cijfers die momenteel beschikbaar zijn vanuit een openbare bron (o.a. CBS, Politie, Rijksoverheid, UvW, GGD) of de gemeente zelf. Hierbij zijn af en toe ook pragmatische keuzes gemaakt. De verslagperiode en periodiciteit verschillen daardoor per indicator.

Op dit moment ligt de focus van de monitor op een (korte) beschrijving van de cijfers, er is beperkt aandacht besteedt aan duiding van de cijfers.

Meer informatie over de bronnen, definities en bijzonderheden van de cijfers is terug te vinden via de links onderaan elke pagina.

Voor vragen over deze monitor kan contact worden opgenomen via info@leidenincijfers.nl.

Versie	Datum	Opmerking(en)
1	9 februari 2021	Eerste versie.
2	9 maart 2021	Nieuwe cijfers over coronaslachtoffers, burgerpanel, bevolking, verhuizingen, bijstand, WW, overlast, misdrijven, financiële steunmaatregelen en faillissementen.
3	15 juni 2021	Nieuwe cijfers over bijna alle onderwerpen behalve bedrijven en instellingen naar grootte, faillissementen, en werkgelegenheid per sector. Daarnaast zijn de volgende onderwerpen nieuw: vaccinatiegraad, casussen JGT, aanmeldingen SWT, maatwerkbudgetten SWT/JGT, wmo (lokale cijfers), bijstand (lokale cijfers), trajecten en meldingen MZVT, TONK, werkzoekenden zonder dienstverband.